

John Ooba Ts'et Hahónkat-un

¹ Ndi khuni 'i Sizi Gri dune buba ts'et hahónla-i 'unt'oh. Yak'usda yutl'aídan'ai be 'ulhnane bunalh ts'et hahóokát ha. 'Awet daóotanelh-un, 'et huwun 'unt'oh. Dulizas 'en dude 'ulhna-un John 'en yughe nílh'a'.

² John 'en Yak'usda ooghuni yughu yalhduk-un 'unt'oh. Sizi Gri ndet howu yailhduk-un huwun cha 'et dune budáni', 'ink'ez ts'iyai hon'en-un, 'et cha ubudáni'.

³ Mbe la ndi 'udustl'us yuk'uyalhduk-un 'ink'ez ndi nus be hoot'en-i khuni huidánts'one huyoontun de, tube 'uk'enus hoonzoo-un bughá whutalts'ulh, 'awet nilhduk w sulí' 'et huwa.

Lhtak'ant'it-un dune Yak'usda ba 'ilhunaoodulhne, hadih ubulhni

⁴ Yun k'ut Asia ts'e Yak'usda ba lhtak'ant'it-un lhelhdun keyoh dune 'ilhunaoodúlhne, nohni si John nohts'o k'e'usges whe nja dudusni: Mbe la 'unt'oh 'ink'ez ant'e'-un, 'ink'ez whuz de tíyalh, 'en ye unzoo-i 'ink'ez nedzi bet whudizghel 'ink'ez lhtak'ant'i nududeh-i Yak'usda yuk'usda-i but 'unt'oh, 'enne cha ye unzoo-i 'ink'ez nedzi ba dóghel-i ooht'e'.

⁵ Sizi Gri 'en cha whuz un'a 'unohúlhni. 'En 'unt'oh soo ts'ih'un un'a whunénulhtun-un unli. 'En 'uja 'udechoo whuzdli-un yaidlanne toh dunadija-un 'unt'oh. Ndi yun k'ut lerwene k'une' bul'en. 'En nek'entsi' 'ink'ez duduzkai' be nelubeshi tunáyuzguz.

⁶ OoBá Yak'usda 'en ba lerwene 'ink'ez lubretne neyulhtsi. 'Ilhiz 'ink'ez 'ilhiz wheni 'en dóti', 'ink'ez hoolhtus whe k'une ne'ool'en. 'Et ndo honeh.

⁷ Whunulh'en! Kw'us toh whuz de tiyalh.

Ts'iyanne hiti'elh.

Mbene la oola 'ink'ez ooke lugloo cho hikunúnilt'one, 'enne cha.

'Ink'ez ndi yun k'ut lhelhdoh didowhne, 'en gha khunahutitso.

'Et ndó tanelh, 'et ndó honeh.

⁸ NeMoodihti nja dutni, “Si 'ust'oh Alpha 'ink'ez Omega usdli. 'Udechoo whe' whudit'en-un 'ink'ez 'etsul 'uwhutánelh-un, 'en 'ust'oh. Mbe usdli 'ink'ez ist'e'-un, 'ink'ez whusatíyalh-un 'ust'oh, 'ink'ez ts'iyai-i anus ulhtus-un 'ust'oh.”

John noo Patmos huyulhni, 'i k'ut 'adin'ai whe Sizi Gri in'en

⁹ Si John nohulhutsin 'ust'oh. Dzoh nahdeh te si cha nohbulh dzoh nuszut. Njan Yak'usda lerwe unli-un 'ink'ez Sizi Gri ooba howa whúlna' 'et hoonts'i neba whulh ínyin-un, si cha whuz un'a za nohbulh susyin. Yak'usda ooghuni be yásduk 'ink'ez Sizi Gri t'ehinoozeh huwa cha, 'et huwa ndi noo Patmos huyulhni-i, 'i k'ut 'ust'oh inle' whe,

¹⁰ 'et 'oh da' neMoodihti oodzin, 'et 'ants'i Ndoni bulh sulh wheóodande lé'usja. 'Et sk'oh ts'e dune tube yatilhduk, be ts'ujih-i k'un'a, 'et whudásts'o.

¹¹ 'Et nja dutni, “Si Alpha 'ink'ez Omega usdli. 'Udetso-un 'ink'ez 'udek'ez-un 'ust'oh. Ndet whunilh'en-un 'udustl'us k'ut 'uk'éhoonges 'ink'ez lhtak'ant'it-un Yak'usda ba 'ilhunaoodulhne, yun k'ut Asia hudilhts'i, 'enne ndi 'udustl'us buts'o tl'ayonlelh. Ndi bukeyoh hoozi' 'unt'oh: Ephesus,

Smyrna, Pergamos, Thyatira, Sardis, Philadelphia, 'ink'ez Laodicea whuz cha.”

12 Ndi khuni saniz de ts'e be yáduk-i dásts'o whe oots'u nasuz'a. 'Et whuz nasuz'a whe ndi lhtak'ant'i-i be hoot'en-i nanusa'a-i gold be 'ulya, 'i tís'en.

13 'Et nyoo lhtak'ant'i-i be hoot'en-i nanusa'a-i toh, yinka dune ye' k'un'a 'et usyin. Oonaih ooke t'ayanaih-i, 'i be usda. Se gold bulh 'ulya-i, 'i be oots'i toh 'on doh whuya ye ts'udilh'oo.

14 Ootsi 'ink'ez ootsigha 'usbai gha k'un'a 'ulhyul, yus k'un'a 'ulhyul. Oona 'ants'i kwun k'un'a tizdi doút'en.

15 Ooke 'ants'i dulk'un t'eh tsáhazdan'ai-i ndoút'en. Ooghuni 'ants'i too natájlh lé'utni.

16 Oola nailhni ts'unk'us lhtak'ant'i sum 'i yoon-tun. 'Et saluzti 'i oozá huyan'a. Lhch'az ts'e ook'a hoonli. 'Ink'ez oonin sa ulhtus-i k'un'a be hóodat'en.

17 Tís'en whe oobut dasúsai hukw'un'a nazts'ut. Dula nailhni ts'unk'us 'i be sk'édilni 'ink'ez 'usulhni, “Niljut íloh! 'Udechoo-un 'ink'ez 'udek'ez-un 'ust'oh.

18 Khuna-un 'ust'oh. Dasúsai inle' 'ink'ez sunilh'en, 'ilhiz 'ink'ez 'ilhiz wheni khusna. 'Et ndo honeh! Hades 'ink'ez yats'adlah-un whulugli nudsle.

19 Ndet la hon'en-un 'uk'éhoonges. Hoonli 'unt'oh-i 'ink'ez nduwhi hukw'elh'az nus dawhútanelh-un, 'et cha 'uk'éhoonges.

20 Ndi lhtak'ant'i sum snailhni sla k'et in'en-i, 'ink'ez lhtak'ant'i nanusa'a-i gold be 'ulya-i be hoot'en-i cha, 'i ooghun whe' hoont'oh hooyoh-un, 'et ndiz un'a nja dúhoont'oh: Lhtak'ant'i

sum 'i lhtak'ant'it-un Yak'usda ba 'ilhunaoodulhne, 'enne bulizas 'unt'oh. 'Ink'ez lhtak'ant'i be hoot'en-i, in'en-i, 'i lhtak'ant'it Yak'usda ba 'ilhu-naoodulhne 'unt'oh."

2

Keyoh Ephesus dune Yak'usda ba 'ilhu-naoodúlhne 'udechoo whe Sizi Gri 'ink'ez nohbulh dunene cha buk'ehtsi' inle', 'et whuladihtni, sba budóni'

¹ “Et keyoh Ephesus dune Yak'usda ba 'ilhu-naoodúlhne bulizas 'en oots'ó k'einges:

Mbe la lhtak'ant'i sum nailhni oola k'et 'ink'ez lhtak'ant'i be hóot'en-i toh nuya-un, 'en nja dutni:

² Nohe'ut'en k'oh t'eoonuszun, nohe'ut'en ulhtus-i cha. Nohba howa whulna' 'et hoonts'i whulh sahyin, 'ink'ez ndunne ntsi'ne 'aw bubulh 'óoht'e' ait'oh. Mbene la whel'a'ne na'dudil'ine, 'et hoonts'i 'alha 'aw whel'a'ne lhuhíloh, 'enne uboozílhdzai 'ink'ez t'ebunanzin whuts'itne 'uhint'oh.

³ Soozí' gha soo cho whulh áhyin 'ink'ez 'aw hoonliyaz talhódahni whe tube iht'en 'et hoonts'i 'aw nélhnahtsil.

⁴ 'Et hoonts'i 'ilhughun whe 'uts'un un'a sba 'aht'oh. 'Udechoo whe Sizi Gri 'ink'ez nohbulh dunene cha buk'ehtsi' inle', 'et whuladihtni.

⁵ 'Et huwa whunaoolhni hndet la nálhts'ut-un. Lht'ananahdaih 'ink'ez 'udechoo nohe'ut'en-i nalhchoot. 'Aw lht'analhníhdil de, khunsul nohts'un tísyalh 'ink'ez nyoo nohbe hóot'en-i nohghu naitáschulh.

⁶ 'Et hoonts'i 'ilhoghun hoonzoo-un, 'et whaht'i, Nicolas unidulhne bube 'ut'en oots'u dahni. Si cha tube whuts'u dusni whe' hoont'oh.

⁷ Mbe la 'udits'one, Ndoni Yak'usda ba 'ilhu-naoodulhne, daja ubúlhni-un, 'en huyoozólhst'ai' huba' hoont'oh. Mbene la 'ut'en ntsi'-i yuch'a' 'ulhdehne, ndi duchun oogha khutna-i oomai' huyoo'alh-un bugha óotas'alh. Ndi duchun 'i Yak'usda ookeyoh 'uk'enus hoonzoo-un, 'et whuniz ts'e nadán'a."

Keyoh Smyrna dune Yak'usda ba 'ilhunaoodulhne, nohe'ut'en cha, be dzoh nahzut-i, 'ink'ez whe télh'en-un cha, ts'iyawh t'eoonúszun, sba budóni'

⁸ "Et keyoh Smyrna dune Yak'usda ba 'ilhu-naoodúlhne bulizas 'en oots'ó k'einges, nja dudini:

Mbe la 'udechoo-un 'ink'ez 'udek'ez-un, 'en dazsai inle', 'ink'ez nahítna, 'en nja dutni:

⁹ Nohe'ut'en cha, be dzoh nahzut-i, 'ink'ez whe télh'en-un cha, ts'iyawh t'eoonúszun. 'Et hoonts'i 'alha hoonzoo' 'aht'oh. Ndunne nohch'az dit-nine nduhutni, wheni lizwifne 'uts'int'oh, 'et hoonts'i lizwifne lhuhiloh. 'Enne ndun Satan huyúlhni-un, 'en oolugliz 'et whuch'e' hinli whe' hint'oh, 'et cha t'eoonúszun.

¹⁰ Ndet la whe dzoh nutihzut-un, 'awet nilhdukw nohghu whutáts'ulh. 'Et whénoolhjut junih! Soo zúlhts'ai! 'Awet nilhdukw whulohne netsudule 'anohtilelh. 'Et whe ootáldzih. 'Et whunizyat dzin 'et dzoh nutihdeh. 'Et yaitahdlah whuts'un 'et nohba 'alha' hoont'oh za' hót'e'. 'Et hukw'elha 'ilhiz khutihnalh-un nohghá whunt'ai, 'on 'un whuch'a oonúlhde, 'et cha nohgha whútas'alh.

11 Mbene la 'udits'one, Ndoni Yak'usda ba 'ilhunaoodulhne, dája ubulhni, 'enne huyoozólhst'ai'. Mbene la 'ut'en ntsi'-i ch'a nilhdene, 'et dune whúlh nat dahútitsah-un, 'i be 'aw hundódah ait'oh.”

Keyoh Pergamos dune Yak'usda ba 'ilhunaoodulhne, se' 'ut'en k'oh whulohkhun whuladihtni, sba budóni'

12 “Et keyoh Pergamos dune Yak'usda ba 'ilhunaoodulhne bulizas 'en oots'ó k'einges. Nja dudini:

Mbe la saluzti lhch'az ts'e khundiyyin-i ut'i-un, 'en nja dutni:

13 Nohe'ut'en k'oh 'ink'ez nts'e whaht'i-un t'oonuszun. Ndet la Satan ookw'uts'uzda cho diziti'-i us'ai-un, 'et whaht'i. Soozí, 'i soo cho oohtun. Nts'e la Satan whut'i-un 'ink'ez 'oh da' ndun Antipas huyúlhni-un, 'en soozí gha nohtoh hizilhghi. 'Et hoonts'i nohba 'alha' 'ust'oh-un 'aw whuts'ulhoodáhdlai.

14 'Et hoonts'i oolohkhun 'uts'un un'a sba aht'oh. Whulohne nohtoh Balaam ooghuni 'i huyoontun 'et huwa. 'En 'unt'oh Balak hodalh'e'. 'En 'uja Israel oots'u haindene whubodalh'e' but 'uk'eltsi gha t'aih-i, 'i huyoo'alh 'ink'ez 'uyoonne ts'ekoo 'ink'ez 'uyoonne dune bulh cha ninta' hoot'ih whe uboolhgooh hukwa 'ut'en.

15 Nohni nohtoh 'et cha Nicolas ooghuni oontunne hoonli. 'I tube oots'u dusni whe 'unt'oh.

16 Lht'ananahdilh! 'Et ndúlhahnel de khunsul nohts'un tisyalh 'ink'ez saluzti szah hain'a-i, 'i be ndunne Nicolas unidulhne, 'enne buch'az nedútasdahl.

17 Mbe la 'udits'one, Ndoni Yak'usda ba 'ilhu-naoodulhne, daja ubulhni, huyoozólhst'ai' huba' hoont'oh. Mbene la 'ut'en ntsi'-i yuch'a' 'ulhdene, 'enne ndi 'ut'alh-i manna huyúlhni-i, 'i dune buch'a ntist'i-i, 'i whuloh bugha ítas'alh. 'Ink'ez tse dulyul-i cha bughá nts'alh. 'Ink'ez ndi tse ook'ut 'andidi 'oozi' 'i ook'e itáguz. 'Aw dune boozi' t'ehinuszun. Ndun oogha ídilt'sut-un, 'en za t'eyuntázin.”

Keyoh Thyatira dune Yak'usda ba 'ilhunaoodulhne, whulohne tube tank'us ne'ut'enne, 'enne sba budóni'

18 “Et Keyoh Thyatira dune Yak'usda ba 'ilhu-naoodulhne bulizas 'en oots'ó k'einges. Nja dudini:

Yak'usda ooYe' oona 'ants'i kwun k'un'a tizdi doút'en 'ink'ez ooke dulk'un t'eh unzoo-i doút'en, 'en 'utni:

19 Nohe'ut'en t'enuszun, be lkh'ets'utsi'-i, 'uyoonne la'aht'en, be nohba 'alha' hoont'oh-i, 'ink'ez hoonli talhódahni. 'I 'ut'en 'udechoo whe' daht'en-un 'andit 'on nus soo 'aht'en. 'I cha ts'iyawh t'enuszun.

20 'Et hoonts'i hoontsool-unyaz whe sba 'uts'un un'a aht'oh. Nyoon ts'eke Jezebeel nus hoo'en na'dudútni. Hubodulh'eh 'ink'ez se' 'ulhnane tank'us úbunilht'i. 'Uyoonne dune 'ink'ez 'uyoonne ts'ekoo bulh ninta' hoot'ih. 'Ink'ez ndi 'uk'eltsi gha t'aih-i huyoo'alh hukwa' bulh'en. 'En ts'eke 'aw whuch'a lhnuzáhyoot.

21 Ndun ts'eke 'uyoonne dune bulh ninta' 'ut'ih-un, 'et 'etsul 'ooneh dúsnih, 'et 'aw dudzi k'oh nalhe'yilel.

22 Soo zúlhts'ai, lili k'ut duntida'-un oogha óotas'alh. Mbene la dune yulh ninta' 'ut'ihne, 'enne cha nduhút'en-un, 'aw lht'analphonidulh de, dzoh nodidoh-un bugha óotas'alh.

23 'Ink'ez ndun ts'eke buzkeh cha ubutisghan. 'Ink'ez Yak'usda ba 'ilhunaoodulhne, ts'iyawh t'ehontázin, si 'ust'oh dune bubeni toh 'ink'ez budzi bet cha hoonli hukwu nústa. 'Ink'ez 'il-hughun ahli whe nohe'ut'en k'oh huwa nohba k'elha whutiselh.

24 'Et hoonts'i nohni 'ink'ez 'uyoonne Thyatira whut'enne, ndun ts'eke ooghuni lhuhuyóotun de, 'ink'ez soo Satan be 'ut'en 'uk'enus yoo yo 'unt'oh-i, whuz un'a nduhutni, 'i cha t'ehinúszun de, nohdusni, 'aw 'on 'un howa whúlna'-un nohgha lhótuzas'al.

25 'Et hoonts'i whusatísyalh whuts'un, ndai la 'ut'en unzoo-i 'ulh'en-i soo cho oohtun.

26 Mbene la 'ut'en untsi'-i yuch'a' 'ulhdéhne 'ink'ez 'udek'ez whuts'un se' 'ut'en huyoontun de, 'enne lhelhdun keyoh whut'enne bumoodih hutileh-un, 'et bugha óotas'alh.

27 Ndunt'oh-un lhuztih tuz be 'usbai k'un'a butso nutíyalh 'ink'ez lhentl'us oosa' 'i k'un'a yanúbutiyuz.

Whuz un'a 'et bughu tisdleh.

SBá si cha whuz un'a stl'ahón'ai.

28 'Ink'ez bundada' sum cha oogha yúntas'alh.

29 Mbe la 'udits'one, Ndoni Yak'usda ba 'ilhu-naoodulhni, dája ubulhni, 'en huyoozólhts'ai'."

3

Keyoh Sardis dune Yak'usda ba 'ilhunaoodulhne, lhane dune 'uhutni, khahna whe aht'oh hutni,

'et hoonts'i yaidlanne ahli whe aht'oh, sba budóni'

1 “Et keyoh Sardis dune Yak'usda ba 'ilhu-naoodulhne bulizas, 'en oots'ó k'einges. Nja dudini:

Mbe la yak'usda lhtak'ant'i ndudeh-i 'ink'ez lhtak'ant'i sum cha nule-un, 'en 'utni:

Nohe'ut'en k'oh t'oonúszun. Lhane dune cha 'uhutni, khahna hutni, 'et hoonts'i yaidlanne ahli whe aht'oh.

2 Yak'usda ba nohe'ut'en 'aw soo lhe'ildzoo', 'et nawhus'ai. 'Et huwa soo cho huwahli! Whulohkhi 'ut'en unzoo-i nohbulh 'unt'oh, 'awet nilhdukw whe gak tileh. 'Inka 'ut'en unzoo-i cha 'on nus ulhtus ulhtsi.

3 'Et huwa whunalhnih nts'en'a la ndi khuni dáhts'o 'ink'ez úlhchoot. Soo cho oohtun 'ink'ez lht'ananoohdil! 'Et 'aw whuz un'a za huwu lháhloh de, soo 'undunut'ih-un k'un'a nogha óontaz'ilh. 'Ink'ez nts'owhúya 'uhunit'oh-un nohts'un tísyalh 'aw t'ewhuntutázhin.

4 Whulohne nyulh 'unt'ohne Sardis whut'enne, whulohneyaz, 'enne 'aw dunaih lhuhudílhtsun. 'Enne ulhyul-i be hudilhts'i whe sulh nótidulh. 'Et huba soo' huldzoo' 'et huwa.

5 Mbene la 'ut'en untsi'-i ch'a' 'ulhdehne, naih ulhyul-i be húdutalts'ilh. Ndi 'ilhiz ts'ukhuna-i be 'udustl'us k'ut, 'aw buboozi' 'uk'unatoosges ait'oh. SBá 'ink'ez oolizas bulh 'enne bubut 'enne sch'e'ne hinli budutásnelh.

6 Mbe la 'udits'one, Ndoni Yak'usda ba 'ilhu-naoodulhne, dája ubulhni, 'en huyoozólhts'ai huba' hoont'oh.”

Keyoh Philadelphia dune Yak'usda ba 'ilhu-naoodulhne, dzoh nusahde-un soo whulh nudalhya', sba budóni'

7 “Et keyoh Philadelphia dune Yak'usda ba 'il-hunaoodulhne bulizas, 'en oots'ó k'einges. Nja dudini:

Mbe la lubeshi ooghu hooloh-un, ts'ih'un 'unt'oh-un cha, 'ink'ez lerwe David oolugli na'a-un. Mbe la dáha' da'aih-un, 'aw dune dana'do'alh ait'oh. 'Ink'ez dána'di'aih-un 'aw dune dahana'doo'alh ait'oh. 'En 'utni:

8 Nohe'ut'en t'enuszun. Whunulh'en dati 'udun 'udiztan-un nohbut neóonus'ai. 'Ink'ez 'aw dune dána'dotan ait'oh. Be ulhtus-i ntsool-iyaz aht'i, sghuni cha oohtun, 'ink'ez soozi' 'aw oots'u lhoodáhdai 'et huwa.

9 Soo zulhts'ai, nyoonne Satan oolugliz whut'enne, 'enne lizwif hinli hutni 'et hoonts'i huwhuts'it whe' hutni, 'aw lizwif lhuhiloh. 'Aw nawh lhe'hoot'oh, nohghu bunúsdla 'ink'ez nohbut teni' hunilhdzun ubutiselh. 'Et huwa la t'ehonózin nohk'esi' inle'.

10 Nohdásni' dzoh nusahde-un soo whulh nudalhya. 'Et whuz un'a sk'une' zaht'en. 'Et huwa ndi yun k'ut ndulcho whe dune dzoh nutidoh-un whusaóotilts'ulh ubootálhdzih ha. 'Et whutso whuch'a nanohtásdlelh.

11 Soo zúlhts'ai, khunsul 'utisnelh whusatísyalh. Ts'ih'un aht'oh-un soo cho hoohun. 'Et la hukw'elha aht'en-un 'aw 'uyoonne nohgho hólhchoot ait'oh.

12 Mbene la ndi 'ut'en untsi'-i ch'a' 'ulhdehne, ndunt'ohne 'ants'i sYak'usda oolugliz whucho whut'ah nain'a-i ubutiselh. 'Ink'ez 'aw tenálotisdulh. sYak'usda boozi', 'i buk'eyítasgus. 'Ink'ez sYak'usda ookeyoh whuti-un 'oozi', 'andit-un Jerusalem huwhutni, 'i cha buk'eyítasgus. Yak'uz ts'e sYak'usda oots'u

haootilts'ulh. 'Ink'ez 'andit-i soozí', 'i cha buk'eyítasgus.

¹³ Mbe la 'udits'one, Ndoni Yak'usda ba 'ilhu-naoodulhne, daja ubulhni, 'en huyoozólhst'ai'."

Keyoh Laodicea dune Yak'usda ba 'ilhunaoodulhne, whulohne sghuni 'ants'i nohba 'unt'oh, sba budóni'

¹⁴ "Et keyoh Laodicea dune Yak'usda ba 'ilhu-naoodulhne bulizas, 'en oots'ó k'einges. Nja dudini:

Mbe la ndó honeh-un, 'ink'ez oonalh 'úwhut'en-un cha, 'ink'ez oot'aniuznintan-un cha 'ink'ez ts'ih'un un'a 'unt'oh-un cha. Ndai la Yak'usda 'uyinla-i 'en 'udechoo whé'whudilh'en-un 'unt'oh, 'en 'utni:

¹⁵ Nohe'ut'en k'oh ts'iyawh t'oonúszun. Nts'en'a la Yak'usda ba aht'en-un, 'aw tube cha lhnáhk'uz 'ink'ez 'aw tube cha lhnúlhwas, soo cho náhk'uz k'us nulhwus 'et da' nohba hukwa' nooszin oole'.

¹⁶ 'Aw lhnáhk'uz cha aht'oh 'ink'ez 'aw lhnúlhwas cha aht'oh. 'Ants'i nahzulyaz le'aht'oh. 'Et huwa sze whe n'un nohtisdzoh.

¹⁷ Lhe'dahni, 'Hoonzoo' ts'int'oh 'on nus cha hoonzoo ts'uja. 'Aw 'uyoo hoonliyaz ka lhe'uznízun,' dahni. 'Et dahit'oh la dalhtsi' la ts'iyantsuk nohba nek'e' hoot'oh cha aht'oh. Teilh'en cha aht'oh. Whuzih'en cha aht'oh, 'ink'ez ust'et aht'oh.

¹⁸ Ndai la gold kwun be 'on nus 'uldzoo' suli-i, 'i si sts'un óohket nohdusni. 'Et de la hoonzoo 'ooht'e'. 'Ink'ez naih ulhyul-i, 'i cha sts'un óohket. 'Et de la 'et dune oohle', 'ink'ez 'ust'et ahli-un cha la hukwa yálhuzoohle'. Na yoo, 'i na k'et dúlhye, 'et de la soo hóoh'en.

19 Mbene la k'eke k'un'a buk'esi'ne, 'enne ts'iyawh khuni ulhtus-i be bubulh yasduk 'ink'ez ts'ih'un un'a nenábusdlih. 'Et huwa nohdzi ulhtus cho ulh'i 'ink'ez noheni náhandunoohlelh.

20 Soo zulhts'ai, dati susyin 'ink'ez dati dunuzkw'uz. Mbe la sudits'o-un 'ink'ez sba dáha' dantan-un, ooghu datisyalh 'ink'ez bulh na'tist'ulh 'ink'ez didut cha sulh na'tit'ulh.

21 Mbe la ndi 'ut'en ntsi'-i ch'a' 'ulhdeh-un, skw'uts'uzda cho k'ut szih tidalh-un oogha óotas'alh. Si cha whuz un'a cha whuch'a' nusde 'ink'ez 'uBá ookw'uts'uzda cho dizti'-i, 'i k'ut oozih natl'adisda'.

22 Mbe la 'udits'one, Ndoni Yak'usda ba 'ilhu-naoodulhne, dája ubulhni, 'en huyoozólhts'ai'."

4

John ndo yak'uz 'ilho dati 'udun diztan whu-nilh'en

1 'Et hukw'elh'az whunus'en 'ink'ez ndo yak'uz 'ilho dati 'udun diztan whutís'en. 'Et 'udechoo yatilhduk-i duzústs'ai, 'ants'i be ts'ujih be yálhduk le'utni. "Ndiz sts'u dugha inyaih, 'ink'ez 'andit hukw'elh'az daóotanelh-un whúnyuntistun," sulhni.

2 'Et 'aho 'ants'i Ndoni bulh sulh wheóodande lé'usja. 'Ink'ez yak'uz kw'uts'uzda cho dizti'-i us'ai 'i k'ut 'ilhoghun yuk'usda, 'et whutís'en.

3 'Ink'ez nyoon hukw'usda-un 'ants'i tse dunízti'-i, jasper huyulhni, 'ink'ez carnelian tse cha, 'et whuz un'a ndoút'en. 'Ink'ez ndi kw'uts'uzda cho dizti'-i, 'i ditni nayúgus-i, 'i oonayuzt'i, 'ants'i tse emerald huyulhni 'i ndoút'en.

4 Ndi kw'uts'uzda cho dizti'-i oonat nat whu-nizyai 'on 'at dunghi kw'uts'uzda cho dizti'-i, 'i

oonaidilhya. 'Ink'ez ndi kw'uts'uzda cho dizti'-i nat whunizyai 'on 'at dine útso whudilhhdzuhlne hik'udilhts'i. Naih ulhyul-i be dune hinli. Gold nanizts'un-i butsi k'éyuzdla.

⁵ Dítni oolhges, dítni cha, 'ink'ez lhai yaduk-i cha ndi kw'uts'uzda cho dizti'-i oots'u haídukat. 'Ink'ez ndi kw'uts'uzda cho dizti'-i oobut lhtak'ant'i be hoot'en-i dizk'un. 'I ndi lhtak'ant'i Yak'usda oonududeh-i, 'i 'unt'oh.

⁶ 'Et ndi kw'uts'uzda cho dizti'-i oobut 'et bunghun whucho dizghel k'et too 'ants'i khe le'unt'oh, 'et whuz'ai le'hoont'oh. Lhum dant'oh la ookiúnt'en 'et ndóhot'en. Ndi kw'uts'uzda cho dizti'-i ook'ut cha 'ink'ez oonat cha dunghi hoonliyaz usjiz-i, 'una za unli, bubut ts'e cha 'ink'ez but'a ts'e cha 'una bughu nizdla.

⁷ 'Udechoo usjiz-i, 'i khuna-iti, lion, doút'en. Bulh nanki usjiz-i, 'i musdoosyaz doút'en. Bulh ta-i usjiz-i, 'i dune k'un'a oonin hoonli. Bulh dunghi usjiz-i, 'i 'ants'i tsibalyan ut'oh-i le'unt'oh.

⁸ 'I nyoo dunghi usjiz-i, 'ilho whe lhk'uta ye nut'o-i ooghu yuzdla. 'Ink'ez ndulcho whe 'una za unli ooyo ts'e cha. 'Aw 'ulhdzis 'ink'ez dzenis ibulh nalhuhulhyiz whe njan duhútni,

“Lubeshi ooghu hooloh-un,

lubeshi ooghu hooloh-un,

lubeshi ooghu hooloh-un,

Yak'usda neMoodihti,

'en ts'iyai tsuk anus ulhtus-un 'unt'oh.

Mbe 'ant'e'-un, 'ink'ez 'unt'oh-un,

'ink'ez whusatiyalh-un,” hutni.

⁹ Ndun 'ilhiz 'ink'ez 'ilhiz wheni khuna-un, kw'uts'uzda cho dizti'-i usda-un, 'en ndunne

hoonliyaz usjizne, soo cho ne'hiduni', 'ink'ez hidilhti', 'ink'ez nenachail'en huyúlhni totsuk,

¹⁰ 'et ndunne nat whunizyanne 'on 'at dine dune 'utso whudilhdzuhlne, mbe la kw'uts'uzda cho dizti'-i k'ut usda-un, 'ilhiz 'ink'ez 'ilhiz wheni khuna-un, 'en hibut nacháhunuldulh, hits'u téni' hunilhdzun cha' hut'en. 'Ink'ez butsi k'éyuzdla-i hibut nehíninla, 'ink'ez 'uhutni,

¹¹ “O neMoodihti nts'u ha 'ánduz, dínti',
'ink'ez ilhtus cha 'int'oh.

'I ts'iyawh 'et ndun ts'ídoni' huba soo 'ílzoo',
ts'iyaitsuk inla 'et huwa.

Nyun inla 'et huwa 'unt'oh,
'et whuz un'a hukwa' ninzun.”

5

'Udustl'us ook'une'úsguz-i, 'i Yak'usda be 'us-baiyaz yílhchoot

¹ Njan 'et whunus'en, mbe la kw'uts'uzda cho dizti'-i yuk'usda-un, 'en nailhni ts'unguz dula be 'udustl'us lhch'az ts'e ook'une'úsguz-i, 'ink'ez 'udustl'us lhyúnduniduz. 'Ink'ez lhtank'ant'it-un, 'et bune'dilhze.

² 'Et 'ilhoghun lizas soo ulhtus-un tís'en. 'Ink'ez tube cho njan dutni, “Mbe soo 'uldzoo'-un, 'en ndi 'udustl'us yadáha' dutilhch'ulh 'ink'ez lhe-haíduntidus?”

³ Ndo yak'uz, k'us yun k'ut, k'us yun t'ah cha, 'aw 'ilhoghun soo lhé'ildzoo'-un hooloh ndi 'udustl'us yadáha' dutilhch'ulh k'us yuntilh'elh huba.

⁴ 'Ink'ez 'aw 'ilhoghun soo lhe'ildzoo' ndi 'udustl'us yadáha' dutilhch'ulh, 'ink'ez

yuk'uyatilhduk k'us yuntilh'elh. 'Aw nahuyólhtelh ait'oh, 'et huwa tube huwose.

5 'Et 'ilhoghun 'utso whudilhdzuhl-un, 'en 'usúlhni, “Intso iloh! Nilh'en Judah bulh didowhne bubukhuna-i cho, lion huyúlhni, mbe la lerwe David ts'u haínzut-un, 'en 'uja ts'iyantsuk whuch'a nilhde. 'En za soo 'úldzoo' ndi 'udustl'us yadáha' dutilhch'ulh, 'ink'ez ndi lhtak'ant'i be lhúnedilhze-i yadáha' dutilhch'ulh.”

6 'Et ndet la whutís'en tube sba hooncha. Ndi kw'uts'uzda cho dizti'-i 'ink'ez ndi dunghi hoonliyaz 'usjiz-i, 'ink'ez 'utso whudilhdzuhlne butoh cha, 'et 'usbaiyaz 'ilho hizilhghi-i doút'en 'et usyin. Oode lhtak'ant'i 'ink'ez lhtak'ant'i 'una cha unli. 'I oona 'i 'unt'oh Yak'usda ooch'e' unli lhtak'ant'i nududeh-i. 'I ndi yun k'ut ndulcho whe whél'a'.

7 'Et ndi 'usbaiyaz mbe la kw'uts'uzda cho dizti'-i k'usda-un, 'en nailhni ts'ungus 'udustl'us yoontun-i, 'i yula k'éhayan'ai.

Yak'usda be' 'usbaiyaz 'aw 'en za soo 'úldzoo'

8 'Et ndi 'udustl'us yílhchoot ibulh, ndi dunghi hoonliyaz 'usjiz-i, 'ink'ez nat whúnizyane 'on 'at dine tso whudilhdzuhlne cha, ndi 'usbaiyaz hibut nacháhunildil. 'Ilhoghun hinli ts'iyawh nela be, be ts'ujun-i nuhúle, 'ink'ez tsets'ai gold unli-i, 'i ndi dizk'un-i sooltsun-i bet whúdizbun. 'I ndi 'i 'unt'oh mbene la Yak'usda ooch'e'ne butenadudli 'unt'oh.

9 'Ink'ez 'andidi shun 'i hiyé whenijun whe nja duhutni,

“Ndi 'udustl'us itálhchulh
'ink'ez oodáha' datalhch'ulh 'et huba soo
'úldzoo'.

Dune nyozilhghi 'ink'ez 'uyoonne ts'iyanne di-
dohne,
'ink'ez lhelhts'un un'a yalhdukne cha,
'ink'ez 'uyoonne dune,
'ink'ez lhelhdun keyoh whut'enne cha,
nyuzkai' be Yak'usda ba naneonket, 'et huwa.

10 'Ink'ez neYak'usda ba lerwene
'ink'ez lubretne nezilhsti.
'Ink'ez ndi yun k'ut k'úne' ts'otil'elh ha uz-
dutáts'ilh.”

11 'Et njan whutís'en 'ink'ez whudásts'o ndi
kw'uts'uzda cho dizti'-i, 'ink'ez hoonli usjiz-i cha,
'ink'ez 'utso whudilhduzhne, 'enne cha, 'enne
bunat lhane lizasne, 'enne whuz huldlai k'et 'aw
buts'olhto ait'oh,

12 'enne tube cho njan duhútni,
“Ye ulhtus-i, hiye hoonzoo 'unt'oh-i,
be whútnih-i,
'ink'ez nut'i cha, be uzdzitzi'-i,
'ink'ez be hóot'en-i,
'ink'ez ts'uhoont'i' te bé ne'ts'ul'en-i,
'usbaiyaz hizilhghi-i,
'en 'unt'oh ndowhi ts'iyawh huba soo 'úldzoo' whe
whuz un'a uzdólhti'.”

13 'Ink'ez ndai la usjiz ndo yak'uz 'unt'oh-i, ndi
yun k'ut cha, 'ink'ez ndi yun oot'ah ts'e cha, 'ink'ez
dai la ya too k'ut hoonli-i, 'enne ts'iyawh njan
duhútni whe ubudusts'o,
“Ts'uhóont'i' te bé ne'ts'ul'en-i,
be uzdzitzi'-i, be hóot'en-i,
'ink'ez ts'iyantsuk ook'une' whut'en-i cha,
mbe la kw'uts'uzda cho dizti'-i k'usda-un cha,
'ink'ez 'usbaiyaz hizilhghi-i cha,
'ilhiz 'ink'ez 'ilhiz wheni buch'e' yole'.”

14 'Et ndi dungghi usjiz-i, 'i 'utni, “Et ndo honeh!” ni. 'Ink'ez nat whunizyat 'on 'at dine 'utso whudilhdzuhlne, oobut nacháhunildil 'ink'ez ndun 'ilhiz wheni khuna-un hits'u teni' nalhdzin.

6

'Udechoo 'udustl'us lhudildze-i

¹ 'Et ndi 'udustl'us be lhídildze-i 'ilho 'i 'usbaiyaz yuts'u hayálhch'ul 'et whutís'en 'ink'ez dungghi usjiz-i butoh 'ilhoghi 'i duzusts'ai. 'Ants'i ditni k'un'a 'utni 'ink'ez “Anih 'ink'ez whunilh'en!” ni.

² 'Et whunus'en 'ink'ez yeztli ulhyul-i tis'en. Mbe la yuk'usda-un k'aza nutun. 'Ink'ez ndai la netsi k'ustan-i nanizts'un-i, 'i ootl'ayíls'ut. 'Et whuz un'a ts'iyanne ch'a' tilhdoh 'ink'ez whuch'a butálhдох ha, 'et whuz whinya.

Bulh nanki 'udustl'us lhudildze-i

³ 'Et bulh nanki 'udustl'us be lhídildze-i, 'i yudáha' dalhch'ul. 'Ink'ez bulh nanki usjiz-i, 'i 'utni whe dasts'o, “Anih 'ink'ez whunilh'en!” ni.

⁴ 'Ink'ez 'uyoo yeztli, tube dúlk'un-i, whuz whelget. Mbe la yuk'usda-un, 'en be ts'ih'un un'a lhts'un 'uts'int'oh-un, ndi yun k'ut whut'enne bughu hootálhchulh, 'et yutl'ahon'ai dune lhoohoogan ha. 'Ink'ez saluzti cho 'i ootl'ayánkez.

Bulh ta-i 'udustl'us lhudildze-i

⁵ Ndet la bulh ta-i 'udustl'us be lhídildze-i yudáhaidalhch'ul. Ndi bulh ta-i usjiz-i dasts'o 'ink'ez 'utni, “Anih, whunilh'en!” Whuz yutas'en 'ink'ez yeztli dulhk'us-i, 'i tis'en. Mbe la yuk'usda-un, 'en bé ne'uldas-i, 'i oola k'ét yuzdla.

⁶ 'Ink'ez ndi dungghi usjiz-i ootoh ts'e 'uwhutni, “Lhes hanúyeh-i oosa' 'ilho dizbun, 'i 'ilho sooneya

denarius huyúlhni-i, 'i k'elha yutiz'ai. 'Ink'ez ta oosa' ndultsuk-i tl'o mai', barley huyúlhni-i, 'i 'ilho sooneya denarius huyúlhni-i, 'i k'elha yutiz'ai. 'Ink'ez khe be 'ut'es-i 'ink'ez ts'ekoo too' cha, 'i 'ohwhi khun te ninta' oolh'en junih.”

Bulh dunghi-i 'udustl'us lhudildze-i

⁷ 'Et bulh dunghi-i 'udustl'us be lhídildze-i, 'i yudáha' dalhch'ul whe bulh dunghi-i usjiz-i 'et ndutni whe dástso, “Anih 'ink'ez whunilh'en!”

⁸ Whunus'en 'ink'ez yeztli 'ants'i bodande-i doút'en-i. 'Ink'ez yuk'usda-un boozi', 'i be yáts'adlah-i huyúlhni. 'Et niz de yaidlanne dilhts'i-un, Hades huwhútni-un, 'et buwhunilts'ulh. Ndi yun k'ut whut'enne hoontsool-unyaz, nedo k'oh, $\frac{1}{4}$ huwhutni-un, 'et 'uwhulcho-un ubuhutighan, 'et bughá whults'ut. Saluzti be, 'ink'ez dai cha, dada nudúzut-i, 'i cha, 'ink'ez chuntoh khuna-i, 'ohwhi be dune yahitádlah.

Bulh kwulai' 'udustl'us lhudildze-i

⁹ Ndet la bulh kwulai-i 'udustl'us be lhídildze-i yudáha' dalhch'ul whe mbene la Yak'usda ooghuni gha 'ink'ez highuni ghu yalhdukne dune ubanghanne buzul, 'enne loodel t'ah ubutís'en.

¹⁰ 'Et tube cho njan duhútni, “Nek'une' 'ul'en-un nyun lubeshi nghu hooloh-un, 'ink'ez ts'ih'un 'int'oh-un cha inli. Ndi yun k'ut mbene la neanghanne dawhuldzoh neuzkai' gha buba nahutanyeh 'ink'ez neba k'utántnelh?”

¹¹ 'Ink'ez 'ilhoghun hinli whe ulhyul-i nahuyits'uz-i butl'a' húninla. 'Ink'ez ubuhútni, bubulh 'ulhnane 'ink'ez bubulh utsinke 'enne cha ts'iyawh 'enne buk'un'a za hubuhutighan, 'et lhaoodutanelh whuts'un, nahoolyis.

Bulh lkh'uta-i 'udustl'us lhudildze-i

¹² 'Et 'usbaiyaz 'et bulh lkh'uta-i 'udustl'us be lhidildze-i yudáha' dalhch'ul whe khunsul tube yun núkhisna-i, 'ink'ez sa cha dulhk'us sulí', naih dulhk'us-i dout'en. 'Ink'ez 'ulhdzis ooza' cha, 'ants'i 'uskai' dóút'en sulí'.

¹³ 'Ink'ez sum 'i cha yun k'ut nainkat. Ndi duchun figs mai' ntít'ai whutso 'ants'i nilhtsi ulhtus-i be yun nanukuk, 'et whuz un'a sum yun k'ut nainkat.

¹⁴ 'Ink'ez nts'en'a la 'udustl'us lhenahinudus, 'et whuz un'a yat'a lhenawhuniduz 'et whuz un'a gak whuzdli'. Dzulh cha 'ink'ez noo te, ts'iyawh whuzdla-un 'udun neninkat.

¹⁵ Ndi yun lerwene, dune nchane cha, dune hoonzoo 'unt'ohne cha, lhuganne bumoodihne cha, dune ulhtusne cha, 'ulhnane ts'iyawh cha, 'ink'ez 'ulhnane bula naditnine, 'enne cha, 'enne ts'iyawh tse 'an 'ink'ez dzulh toh tse t'ah, 'oh huntih'i.

¹⁶ 'Ink'ez 'uhutni, “Tse 'ink'ez dzulh tubulh nek'elhúhot'alh. 'Et de la mbe la kw'uts'uzda cho dízti'-i k'usda-un, 'en oonin 'ink'ez 'usbaiyaz ye húnilch'e-i, ch'a neúntoolh'i.

¹⁷ 'Alha ye nebulh hunilch'e-i 'awet whudzin whusahóolts'ut. 'Aw 'ilhoghun hoontsi' whulh ooyin ait'oh.”

7

Israel ts'u haindene 144,000ne, 'enne buninta bube hoodat'en hutileh

¹ 'Et hukw'elh'az dine lizas ndi yun k'ut didun nódilhya whe ubutís'en. Ndi nilhtsi dunghi ndi yun

k'ut 'ink'ez yatoo k'ut, 'ink'ez duchun cha, 'ohwhi ook'ut noolhts'i ha, 'et whuch'a k'oh húyoontun.

² 'Et 'uyoon lizas ndaz de ndo út'oh whe tís'en. Yak'usda khuna-un ye hóodalh'eh-i, 'i yi'alh. 'Et ndunne dine lizasne, 'enne yun cha 'ink'ez yatoo bulh ninta' hotálh'elh ha bughá whults'ut. Soo 'ultus whe

³ 'enne ubulhni, “Mbene la neYak'usda be 'ulhna unline, 'enne 'et Yak'usda ye 'ehóodalh'eh-i, 'i be buninta bube hóodat'en buts'u tilhtselh, 'et whutso ndi yun, ya too cha, 'ink'ez duchun cha ninta' oolh'en junih!” ubúlhni.

⁴ 'Et dáltukne buninta bube hóodat'en suli'ne whudásts'o. Israel ts'u haíndene bubuzkeh, lhelhdoh didowhne, 'enne ts'iyawh 144,000ne hinli. 'Enne ts'iyawh buninta bube hoodat'en bubuhulhtsi.

⁵ Judah bulh didowhne ts'u haíndene,
'enne 12,000ne bube hoodat'en bubuhulhtsi.
Reuben bulh didowhne ts'u haíndene,
'enne 12,000ne bube hoodat'en bubuhulhtsi.
Gad bulh didowhne ts'u haindene,
'enne 12,000ne bube hoodat'en bubuhulhtsi.

⁶ Asher bulh didowhne ts'u haindene,
'enne 12,000ne bube hoodat'en bubuhulhtsi.
Naphtali bulh didowhne ts'u haindene,
'enne 12,000ne bube hoodat'en bubuhulhtsi.
Manasseh bulh didowhne ts'u haindene,
'enne 12,000ne bube hoodat'en bubuhulhtsi.

⁷ Simeon bulh didowhne ts'u haindene,
'enne 12,000ne bube hoodat'en bubuhulhtsi.
Levi bulh didowhne ts'u haindene,
'enne 12,000ne bube hoodat'en bubuhulhtsi.
Issachar bulh didowhne ts'u haindene,
'enne 12,000ne bube hoodat'en bubuhulhtsi.

8 Zebulun bulh didowhne ts'u haindene,
    'enne 12,000ne bube hoodat'en bubuhultsi.
Joseph bulh didowhne ts'u haindene,
    'enne 12,000ne bube hoodat'en bubuhultsi.
Benjamin bulh didowhne ts'u haindene,
    'enne 12,000ne bube hoodat'en bubuhultsi.

Ndunne ulhyul-i be dilhts'ine

9 'Et hukw'elh'az whunis'en 'ink'ez lhane dune, huldlai k'et 'aw ubuts'olhto ait'oh, 'enne ubunus'en. Lhelhdun keyoh whut'enne, lhelhdoh didowhne cha. Yinka dune'ne cha. Ts'iyawh lhelhts'un un'a yalhdukne 'uhint'oh. 'Enne ts'iyawh kw'uts'uzda cho dizti'-i 'ink'ez 'usbaiyaz hibut núdilhya. Ts'iyawh ulhyul-i nahuyits'uz-i be dune hinli 'ink'ez 'ul tl'otel ndoút'en-i, 'i nuhídule.

10 'Et 'enne tube cho 'uhutni
“NeYak'usda kw'uts'uzda cho dizti'-i k'usda-un
    'ink'ez 'usbaiyaz cha,
be uzdujih-i, 'enne buts'u hahóolts'ut!”

11 'Ink'ez 'utso whudilhdzulhne, 'ink'ez dunghi usjiz-i cha, 'ink'ez lizasne cha, 'enne ts'iyawh ndi kw'uts'uzda cho dizti'-i, 'i hinat núdilhya 'ink'ez hibut nacháhunildil 'ink'ez Yak'usda hits'u teni' nalhdzin.

12 'Ink'ez 'uhutni,
“Ndo honeh! Uzdólhti'.
'Et huwa ye dizti'-i cha,
'ink'ez be whútnih-i,
    be ts'ílhtus 'ink'ez nut'i cha,
    be musi ts'utni cha,
'ink'ez be uzdizti'-i,
    'ohwhi neYak'usda ooch'e' yole' 'ilhiz 'ink'ez
    'ilhiz wheni.
'Et ndo honeh!”

13 'Awet 'ilhoghun 'utso whudilhdzulh-un, 'en 'usúlhni, “Ndunne ulhyul-i be dilhts'ine, mbene whe' hint'oh? 'Ink'ez nts'ez de hahándil?”

14 'Et 'udúsni, “SMoodih nyun t'eeonínzun.” 'Et 'usúlhni, “Oh de soo 'uk'enus dune dzoh nuhuti-doh, 'enne 'uhuja 'oh da' whuz un'a dzoh nuhuzde. 'Ink'ez 'usbaiyaz buz kai' be dunaih tunáhuyuzguz 'ink'ez ulhyul sulí'.

15 'Et huwa Yak'usda ookw'uts'uzda cho dizti'-i hinat núdilhya.

'Ink'ez dzin 'ink'ez 'ulhdzis ibulh hilugliz whucho hiba ne'ut'en.

'Ink'ez mbe la ndi kw'uts'uzda cho dizti'-i yuk'ut usda-un,

'en butoh 'unt'oh 'ink'ez bughu tileh.

16 'Aw 'on 'un buyelhé'tilhts'ul

'ink'ez 'aw 'on 'un ta'hósda ait'oh.

'Aw sa zul niz cha 'uhoot'e' ait'oh,

'ink'ez 'aw tube cho buba whunoolwus ait'oh.

17 'Et huwa 'ubinla, 'usbaiyaz kw'uts'uzda cho dizti'-i butoh 'unt'oh,

'en bughu tileh whe butso tiyalh

'ink'ez ndi too 'ilhiz wheni ook'u ts'ukhuna-i,

'i ts'un úbutileh.

'Ink'ez Yak'usda bunatsul too' ts'iyawh buna k'et whúnaitilhdoh.”

8

Bulh lhtak'ant'i 'udustl'us lhudildze-i

1 'Et 'awet 'usbaiyaz ndi búlh lhtak'ant'it 'udustl'us be lhidildze-i yudáha' dalhch'ul whe sadzi lhóohoolcho ha' hunit'o whe 'et 'uw'huldzo at'en, 'et yak'uz t'eeodánel.

² Lhtak'ant'ine lizasne Yak'usda but núdilhyane ubutís'en. 'Ink'ez lhtak'ant'i be ts'újih-i, 'i butl'a yánkat.

³ 'Et 'uyoon lizas kwun tsit be nut'a-i, gold be 'ulya-i ná'a, whusainya 'ink'ez loodel but usyin. Bet yudutálhk'un-i sooltsun-i lhai hitl'aindsayi. 'I ndi Yak'usda ooch'e'ne butenadudli, 'i bulh loodel, gold be 'ulya-i, 'i k'ut néyoooleh ha. Ndi loodel 'i kw'uts'uzda cho dizti'-i oobut yuzkai.

⁴ Ndi kwun tsit be nut'a-i sooltsun-i oolut 'ink'ez ndunne Yak'usda ooch'e'ne butenadudli 'i bulh, ndun lizas oola k'et ts'e Yak'usda ts'un whe dúkat.

⁵ 'Et ndun lizas kwun tsit be nut'a-i yílhchoot 'ink'ez loodel k'ut kwun 'i be yudilhbun. 'Ink'ez yun k'éyilhkat. 'Ink'ez khuni lhai, 'i be taooditni-un, ditni dutni cha, ditni oolhges cha, 'ink'ez yun cha núkhisnai.

⁶ 'Et ndunne lhtak'ant'ine lizasne, lhtak'ant'i be ts'ujih nulene, huye tijih wheni lhaháduja.

'Udechoo be ts'ujih-i yé' dija

⁷ 'Et 'udechoo lizas be ts'ujih-i yé' dija, 'ink'ez 'indloo tsan 'ink'ez kwun 'i 'uskai' bulh 'unt'oh-i, 'i yun k'e híyilhkat. 'Et ndi yun k'ut whuduchun $\frac{1}{2}$ 'i dánk'un. 'Ink'ez yun whut'an niyilh-i ts'iyawh cha dánk'un.

Be ts'ujih-i bulh nanki-i yé' dija

⁸ 'Et lizas bulh náne-un be ts'ujih-i be 'udija. Dzulh cho dult'oh-i kwun be dizk'un-i yatoo k'ut tahúyalh'uz. 'Et yatoo $\frac{1}{2}$ 'i 'uskai' za suli'.

⁹ Yatoo k'ut khuna-i $\frac{1}{2}$ 'i yaidla. 'Ink'ez ts'i cho nukat-i $\frac{1}{2}$ 'i cha musai suli'.

Bulh tane be' ts'ujih-i yé' dija

10 'Et bulh táne lizas be ts'ujih-i be 'udija. 'Ink'ez sum cho yak'uz ts'e halts'ut. Be nekwunult'a-i k'un'a dizk'un 'ink'ez 'ukoh ½ 'et 'uwuhultsuk-un hukw'eílhts'ut. 'Ink'ez too yun ts'u hánusuli-un k'ut cha.

11 Ndi sum, 'i wormwood, 'i boozi'. Ndi boozi' ts'ulki', 'i huyúlhni. 'Ink'ez too ½ 'i wormwood, 'i sulí'. 'Ink'ez dune lhane ndi too hik'eyáidla, ts'iyawh ts'ulki' sulí 'et huwa.

Bulh dungghi be ts'ujih-i yé' dija

12 'Et lizas bulh dinene be ts'ujih-i be 'udija whe dzenis ooza', 'ulhdzis ooza' cha, 'ink'ez sum cha ts'iyawh ½ 'i 'ohwhi oot'a'aznai. 'I ts'iyawh dulhigus sulí'. 'Et huwa dzenis ⅓, 'ulhdzis cha ⅓ tsahólhigus sulí'.

13 'Et yat'ah ts'e 'ilhoghun lizas 'oh whúya ut'o, 'et nus'en, 'ink'ez soo 'ultus-un whe nja dutni, “Nohni ndi yun k'ut dilhts'ine, 'uk'enus hoontsi'-un nohts'u hóokulh, 'uk'enus hoontsi'-un nohts'u hóokulh, 'uk'enus hoontsi'-un nohts'u hóokulh, ndi tane lizasne be ts'ujih-i be 'awet hiye tíjih 'et huwa!”

9

Bulh kwulai' be ts'ujih-i yé' dija

1 'Et bulh kwulane lizas be ts'ujih-i be 'udija, 'ink'ez sum ndus de yun k'élts'ut, 'et whunus'en. 'En ndi tsak'et whucho whutl'ah hooloh-un whu-lugli, 'en ootl'ayílts'ut.

2 'Ink'ez njan tsak'et whucho whutl'ah hooloh-un whudáha' dan'ai. 'Et 'ants'i yoh be oonulwus-i cho k'un'a lhut nyus de haníldo. 'I be dzenis ooza'

cha 'ink'ez yat'ah 'i bulh ndulcho whe tsahólhgus sulí'.

³ 'Et ndi tulk'us cho lhut tahaíndil 'ink'ez yun k'eíndil. Ndi tulk'us cho nts'en'a hukwa' ninzun ne'tit'en-un, 'et ooghá whults'ut. Ndi lubezo unli-i, scorpion huyulhni, nts'en'a hukwa' ninzun te ne'ut'en 'i k'un'a.

⁴ Ndi tulk'us cho 'i khuni hitl'adánla yun k'ut tl'o hanúyeh-i, k'us hanúyeh-i, duchun te, 'ohwhi ninta' yólh'en junih huyúlhni. Mbene dune Yak'usda ye 'ehóodalh'eh-i buninta buk'uhoolohne, 'enne za ubundólhдах huyúlhni.

⁵ 'Ink'ez ubutighan-un oogha luhoolts'ulh. 'Ants'i kwulai' sanun 'et dzoh nuboolhdzut. Ndi scorpion huyulhni ubooget-un whuz un'a hukw'e húduntida'.

⁶ 'Oh de dzin whusahóolts'ut de, 'et dune whe yahitadlah-un hukwa huntitalh 'et hoonts'i 'aw nahohó'alh ait'oh. Yahitadlah-un tube hukwa' huntizilh 'et hoonts'i 'aw yahódlah ait'oh.

⁷ Ndi tulk'us cho 'ants'i yeztli dune lhutigan ts'e tilh'az duhóotat'en. Ootsi k'eyuzdla gold dout'en-i, 'i ootsi k'éuzdla. 'Ink'ez oonin 'i cha dune nin doút'en.

⁸ Ootsigha', 'i cha ts'ekoo tsigha' doút'en. ooghoo, 'i cha khuna-iti, lion huyulhni, ooghoo 'et ndoút'en.

⁹ 'Et lhuztih dzoot ni'dilya-i hiyé dilhts'i. 'Ink'ez oots'unt'a' 'i cha 'ants'i yeztli lhai 'ilhgooh-i dune lhugan ts'u tilhghaz 'et ndutni.

¹⁰ 'Ink'ez ooche 'ants'i scorpion ooche ndoút'en. 'Ink'ez ooche be 'ooget 'ink'ez ook'e whúnduda. 'Et dune kwulai' sanun dune ubundoolhдах-un, 'et ooghá whults'ut.

11 'Ink'ez tsak'et whucho whutl'ah hooloh-un whulizas 'en bulerwe unli. 'En Hebrew buk'un'a Abaddon huyulhni, 'ink'ez Greek buk'un'a Apol-lyon be húyoozi.

12 'Et 'awet 'udechoo 'uk'enus hoontsi'-un whe hóolts'ut. Soo zúlhts'ai, nawh 'uk'enus 'on nus hoontsi'-un whuz de hóolts'ulh.

Bulh lhk'uta be ts'ujih-i yé' dija

13 'Awet bulh lhk'utane lizas be ts'ujih-i be 'udija. 'Ink'ez ndi loodel gold be 'ulya-i, Yak'usda but uskai-i, 'i loodel dunghi oode yinli-i, 'i bez 'uwhutni.

14 Bulh lhk'utane lizas be ts'ujih nutún-un, 'en 'uts'utni, “N dunne dine lizas 'ulhghelne 'ukoh whucho Euphrates huwhútni-un, 'enne bula nadontnih.”

15 'Et ndunne dine lizasne nts'owheya 'uhunit'o, ndet dzin, ndet sanun, 'ink'ez ndet yus k'ut wheni, 'et wheni lhahúdint'oh ndi yun k'ut dune ½ 'enne uboohooghan ha bula huditni.

16 N dunne lhuganne yeztli k'udilhts'ine, 200,000,000ne hinli, 'et 'uhultsuk-un whudásts'o.

17 Njan hoos'en-un, 'et yeztli cha us'en. 'Et mbene la yuk'udilhts'ine, lhuztih dzoot ni'dinla-i kwun le'unt'oh dulk'un, duldzan-i 'ankw'us dulh-gus le'unt'oh-i, 'ink'ez sulphur k'un'a dultl'uz 'i be húdilhts'i. 'Ink'ez yeztli ootsi 'ants'i khuna-iti, lion, ootsi dónat'en. 'Ink'ez ooze ts'e kwun, lhut, 'ink'ez sulphur 'ohwhi oozáhaidukat.

18 Ndi ta hiye dzoh nutideh-i, 'i be ndi yun k'ut dunene ⅓ne, 'enne yahadla. Ndi kwun 'ink'ez lhut, 'ink'ez sulphur 'i yeztli oozáhaidankat-i, 'i hik'eyaídla.

19 'Et yé ulhtus-i ooze cha, 'ink'ez ooche cha, whuz de haidukat 'et huwa. Ooche 'ants'i tl'ughus lé'unt'oh 'ink'ez 'utsi oolandunin'ai. 'I be dune hundíhdaih.

20 Mbene la ndi yun k'ut dunene, ndi hiye dzoh nutideh-i ye k'eyáhlhadlalne, 'enne dahút'en la 'et lht'analhonídulh. 'Enne 'awhuz ntsi-i nududeh-i hits'u teni' nilhdzun 'et huwa. 'Ink'ez 'uk'eltsi-i, gold, silver, dulk'un t'eh, tse, 'ink'ez duchun be 'ulya-i, nduwhi 'uk'eltsi-i hoos'en cha 'unt'oh, lhe'dústso cha 'unt'oh, 'ink'ez nulhúsyoh cha 'unt'oh, 'ohwhi hits'u teni' nilhdzun-un, 'etsul lhe'hinel.

21 Dune hughan, 'ink'ez huduyun, k'us dune 'ink'ez ts'ekoo bulh ninta' hutih-un, k'us 'uhundunut'ih-un, 'et ts'iyawh whuch'a lht'analhonídulh.

10

'Uyoon lizas ncha-un 'udustl'usyaz 'i nuyúlhchoos

1 'Et doo cha 'uyoon lizas ncha-un ndus de yak'uz ts'e hainya-un tis'en. Kw'us toh 'unt'oh 'ink'ez ditni na'úlhgus-i ootsi k'ut na'ánguz. Oonin dzenis ooza' doút'en 'ink'ez ooke 'ants'i kwun doút'en.

2 'Ink'ez 'udustl'usyaz 'i nuyúlhchoos. Nailhni ts'e duke be ya too k'edit'ez, 'ink'ez 'intl'us ts'e duke be yun k'edit'ez.

3 'Ink'ez nyoon lizas ncha-un soo khuna-iti lion dulgho, whuz un'a 'udija. Soo hanyih ibulh lh-tak'ant'i ditni 'udija.

4 Lhtak'ant'i ditni 'udija whe, 'awet 'uk'une' tis-guz. 'Et ndus de yak'uz ts'e sulh yátisduk. 'Et 'usúlhni, “Lhtak'ant'i ditni daja dija-un, nyunch'oh za t'eoonónzin, 'aw 'uk'ehonges junih!”

⁵ 'Ink'ez ndun lizas ncha-un yatoo 'ink'ez yun k'ut usyin-un, 'en yak'uz ts'e dudilni nus'en.

⁶ 'Et yak'uz 'ink'ez ndai la 'et hoonli-i, yun 'ink'ez ndai la ook'ut wheyoonli-i, yatoo 'ink'ez ndai la ootoh wheyoonli-i, mbe la 'ilhiz 'ink'ez 'ilhiz wheni khuna-un ts'iyawh 'uhoonla-un, 'en boozi' be lizas ncha-un nja dutni 'awet neóodinzut! 'Aw 'on 'un hubaoolh'e' ait'oh.

⁷ 'Et hoonts'i ndun bulh lhtak'ant'it lizas 'awet ndet dzin be ts'ujih-i be 'udutinelh whe Yak'usda whe' hoont'oh hooyoh-un lhaóodutatnelh. 'Et whuz un'a Yak'usda dude 'ulhna nus hoo'enne, 'enne 'et huwun ubudáni' inle'.

Ndi 'udustl'usyaz 'i John yan'al

⁸ 'Et whutso da' yak'uz ts'e sulh yalhduk-un whudásts'o doo cha za sulh yatilhduk 'ink'ez 'utni, “Ndun lizas yatoo 'ink'ez yun k'ut usyin-un oots'inyalh 'ink'ez 'udustl'us nuyulhchoos-i, 'i ilhchoot.”

⁹ 'Ink'ez lizas ooghu nusya 'ink'ez 'udusni, “De' 'udustl'us stl'ailhchoos.” 'Et 'usulhni, “Nah! Ilhchoot 'ink'ez in'alh! Mbut ba ts'ulki' tileh, 'et hoonts'i nze 'et ts'ihna tl'uz k'un'a mba tilki.”

¹⁰ Lizas 'udustl'us oola k'e hayischooz 'ink'ez us'al. Tsást'ai whe ts'ihna tl'uz k'un'a sba lhki. 'Et whésno whe sbut bet ts'uwhulki' suli'.

¹¹ 'Ink'ez 'usulhni, “Lhane dune, lhawh did-owhne, lhelh ts'un un'a yalhdukne, 'ink'ez ler-wene cha, doo cha za 'enne bughun nus hon'en-un bubudóni' huba' hoont'oh.”

11

Nane oonalh 'uhoojane

1 'Et doo cha tl'oghazilh 'ants'i be 'únduna'ooldzih-i duchun le'unt'oh, 'i stl'aidantan 'ink'ez lizas 'et usyin 'ink'ez 'utni, “Dudinyaih 'ink'ez Yak'usda oolugliz whucho, loodel cha 'ohwhi bunduná'oolhdzih. 'Ink'ez nyo lugliz whucho Yak'usda ts'u teni' nilhdzunne, 'enne cha ubolhto.

2 'Et hoontsi lugliz whucho whuzih tse whunalhtun-i ba n'az ts'e, 'et whute 'aw whundulhe'zolhdzih. 'Et 'udun yun k'ut whut'enne bughá whunt'ai whe' hoont'oh. 'Ink'ez ndi yun k'ut Yak'usda ookeyoh whuti, 'et dit whunizyat 'on 'at nat sanun 'et 'ants'i buba' hoonli hukw'un'a whe ndulcho notidulh whe' hoont'oh.

3 'Et ndunne nane sba oonalh 'óhoojane, doso dulhk'us-i be húzke, 'enne 1,260 dzin 'et nus hóti'en-un, 'et butl'a óotis'alh.

4 N dunne nane, 'enne nanki duchun, Olive huyúlhni, 'ink'ez nanki be hoot'en-i, neMoodihti, ndi yun k'ut whuYak'usda oobut nánuyuz'a-i hinli whe' hint'oh.”

5 Mbene la oonalh 'óhoojane ubundólhdah hukwa 'ut'enne, kwun buza hadutinulh 'ink'ez buch'az ditnine gak hubuhutilhtselh. 'Et 'ink'ez mbe ubundólhdah hukwa ninzun-un, 'en ndiz un'a hizoolghelh huba' hoont'oh.

6 N dunne nane, 'enne ndo yat chan ch'a whudána'huduta'alh buba' hoont'oh. 'Aw nus hoocho'en whutoh 'et 'aw nalhótihitel 'inka. 'Ink'ez ndi too 'i cha 'uskai' hitilhtselh. 'Ink'ez ndi yun k'ut hukwa' huninzun totsuk hiye dzoh nutideh-i nudútizut, 'et nduhóot'en ha butl'a hólts'ut.

Ndunne nane bunalh 'úhoojane 'ubuhuzilghih

7 'Awet ndunne nane bunalh 'úhoojane dune bulh yáhalhduk-un, 'etsul 'uhudíja whe, khuna-iti ntsi-i tsak'et whucho whutl'ah hooloh halget-i, bubulh útigan, buch'a' tilhdoh, 'ink'ez bubutuzil-hghelh.

8 'Ink'ez buzi, keyoh whuti, 'ilhoghun ti 'et yun hútilhtelh. Njan keyoh whuti mbene la Ndoni buyudindane, 'enne huwhútni, njan keyoh 'i keyoh Sodom 'ink'ez yun k'ut Egypt dúwhult'oh. 'Et neMoodihti tulalhgus k'ehíyilhti inle'.

9 'Et whulohne dune, lhelhdoh didowhne, lhelhts'un un'a yalhdukne, 'ink'ez lhelhdun keyoh whut'enne cha, ndi buzi tat dzin 'on 'at lhoohoolcho dzin ubuhuntilh'elh. 'Ink'ez 'aw dune 'abutilhtelh-un butl'a hóohoo'alh ait'oh.

10 'Ink'ez ndi yun k'ut whut'enne hoohootát'e' 'ink'ez huwhuntálhni. 'Ink'ez lhts'e' hutildulh. Ndunne nane nus hoo'en dazsaine, 'enne dzoh nunéhulhde hutni 'et huwa.

Ndunne oonalh 'uhoojane dune hubanghane dunahudidil

11 Tat 'on 'at lhoohoolcho dzin inle' whe Yak'usda ooyiz be ts'ukhuna-i buye ídilts'ut 'ink'ez dunahudit'az. Mbene la ubunalh'enne tube hunílhjoot.

12 'Ink'ez ndus de yak'uz ts'e tube cho 'uwhudija, “Ndiz áh'us!” ni. 'Ink'ez buch'az ditnine bunalh kw'us k'ut yak'uz ts'e whe hán'az.

13 'Et 'oh whuya 'uhunit'oh whe za tube yun núkhisna-i. 'Ink'ez keyoh whuti 1/10 'et nawhúnit'ai. 'Et yun núkhisna-i whe 7,000ne dune higan. 'Et 'onghune tube whéhunuljut 'ink'ez yak'uz whuYak'usda, 'en hidálhti'.

14 'Et whúlh nat-un 'uk'enus hoontsi'-un whehóolts'ut. Soo zilhts'ai whulh tat-un 'on nus 'uk'enus hoontsi'-un 'a whe whuz de hóolts'ulh.

Bulh lhtak'ant'i be ts'ujih-i yé' dija

15 'Et 'awet whúlh lhtak'ant'it-un lizas be ts'újih-i be 'udíja. 'Et yak'uz ts'e lhane tube njan duhutni, “Ndi yun k'ut lerwene bukeyoh neMoodihti 'ink'ez ooChrist,

buch'e' whuzdli'.

'Ink'ez 'ilhiz 'ink'ez 'ilhiz wheni lerwe tileh.”

16 'Et nat whunizyat 'on 'at dine 'utso whudilhdzulhne Yak'usda but dukw'uts'uzda cho dizti'-i k'udilhts'ine, 'enne Yak'usda but nachahunildil 'ink'ez huts'un teni' hunalhdzin.

17 'Ink'ez 'uhutni,

“O Yak'usda neMoodihti 'uk'enus ulhtus-un inli. Mbe inli, 'ink'ez mbe ant'e',

'ink'ez mbe whuz de tíyalh-un inli.

Ndai be ílhtus-i cho ílhchoot 'ink'ez lerwe inle' 'et huwa.

Musi nts'uyútni.

18 'Udun yun k'ut whut'enne huhunílch'e

'ink'ez nyoo be húnilch'e-i 'awet whusahóolts'ut.

'Ink'ez yaidlanne buba nahutideh-un whusahóolts'ut.

'Ink'ez nye 'ulhnane nus hoo'enne 'ink'ez nch'e'ne, 'ink'ez mbene la nyoozi' enuljutne, ntsoolne 'ink'ez nchane cha, 'enne ts'iyawh buba' k'elha whutaleh.

'Ink'ez mbene la ndi yun k'ut dune nilh'enne,

'enne cha ninta' ant'enne ubutilhtselh.”

19 'Ink'ez Yak'usda oolugliz whucho yak'uz whuz'ai-un whudáha' dankez. Ndi chunkelh dizti'-i, 'i bet khuni neba lhaídinla-i, ndi nanki

tse k'ut 'uk'unéyuzguz-i, 'i bé dizdla, 'i cha nyo oolugliz whucho nul'en. 'Ink'ez ditni oolhges cha, tube tawhúditni cha, ditni dutni cha' whutni. Yun nukhútna, 'ink'ez 'indloo tsan nincha-i cha nanánkat.

12

'Awet ndo yat'ah ts'e huwa ít'en-un, 'et whe hóodiltsai

¹ 'Awet ndo yat'ah ts'e huwa ít'en-un, 'et whe hóodiltsai, ts'eke oonaih 'ants'i sa ts'u hainduz-i doút'en, 'i be dune unli. Ooketl'ah 'et 'ulhdzis ooza' 'us'ai. 'Ink'ez whunizyai 'on 'at nanki sum 'i ootsi náyuzt'i.

² 'Ink'ez ts'oodun bulh 'unt'oh. Ka' dutni 'awet ts'oodun whutileh.

³ 'Ink'ez doo cha za 'uts'un un'a ndo yat'ah ts'e huwa ít'en-un, 'et whe hóodiltsai. Whunulh'en tl'ughus cho khuna-i k'un'a núlget-i dulk'un, lhtak'ant'i ootsi 'ink'ez whunizyai cha oode únli. 'Ink'ez lhtak'ant'i ootsi, 'i 'ilho whe lerwe butsi k'éyuzdla-i doút'en, 'i butsi k'éyuzdla.

⁴ Duche be ndo yat'ah sum $\frac{1}{2}$ 'ohwhi ndus de hayáldil 'ink'ez yun k'éyilhdil. Ndun ts'eke 'awet ooyaz whutáleh-un, 'en yubut usyin, soo ts'oodun whuzdli ibulh yutilhnoh 'et hukwa.

⁵ 'Ink'ez ts'eke duneyaz sulhtsi. 'En ndi yun k'ut lhelhdoh didowhne, ts'iyawh lhuztih tuz be k'une' butil'en. 'Ink'ez ooyaz 'en Yak'usda 'ink'ez ookw'uts'uzda cho dizti'-i whuz whehúyalhti.

⁶ 'Ink'ez ts'eke chuntoh dune lhuóot'ih ts'e whetsélhya. 'Et Yak'usda yuba lhaóodilhdzun-un, 'et usda. 'Et whe la 1,260 dzin 'et 'uwuldzoh, 'et ya'alh-i be ooghu tidleh.

Satan yak'uz tenahinino

7 'Ink'ez ndo yat'ah whelhónigan. Michael 'ink'ez dulizas te tl'ughus cho khuna-i k'un'a nulget-i ch'az nehúndil. 'Ink'ez ndi tl'ughus cho khuna-i k'un'a nulget-i, dulizas te buba nch'az nehúnindil.

8 'Aw ndunne tl'ughus khuna-i k'un'a núlget 'ink'ez oolizas te, 'aw whuch'a lhe'hílhдох. 'Ink'ez yat'ah hudilhts'i-un whuch'a buhunízyoot.

9 'Et ndi tl'ughus cho khuna-i k'un'a núlget-i ncha-un, 'en téhinino. Ndi 'uda' whutl'ughus, netsudule 'ink'ez Satan huyulhni. Ndi yun k'ut ndulcho whe dune nana'ah-un, 'en 'unt'oh. Oolizas tubulh ndi yun k'ébuhuninyoot.

10 'Et ndo yak'uz ts'e tube cho njan duhdija,
“Awet be uzdutijih-i, 'ink'ez be ts'ilhtus-i,
'ink'ez Yak'usda lerwe unli-un,
'ink'ez ooChrist moodih tileh-un
whusahóolts'ut.
Netsudule mbe la neulhutsinke buk'eho'alh-un,
'en ndi yun k'éhininyoot 'et huwa.
Netsudule 'en 'ut'en Yak'usda but uzyin whe dzin
'ink'ez 'ulhdzis ibulh neulhutsinke
buk'éhoo'aih.

11 'Usbaiyaz buzkai' be,
ndi khuni Yak'usda ghu yalhduk-i cha,
'i ndowhi ts'iyawh whe netsudule ch'a hunilhde,
'ink'ez 'aw hukw'elha yahitadlah-un whel-
huhuniljut.

12 'Et huwa yak'uz whut'ine 'ink'ez Yak'usda oon-
imbali whucho t'ah dilhts'ine,
nohni ts'iyawh whunúlhni!
'Et mbene la ndi yun k'ut dilhts'ine ya too k'ut
cha nohni ts'iyawh 'uk'enus hoontsi'-un no-
gha whutalts'ulh.

Netsudule ndus de nohghu ninya tube hunilch'e.
T'eooninzun ooba nilhdukw sulì 'et huwa."

Ts'eke dzoh nahuyulhdzut-un

¹³ 'Et nyoo tl'ughus cho khuna-i k'un'a nulget-i ndus de hahínanyoot t'ewhunanzin whe, 'et ndun ts'eke duneyaz ooyaz sulì'-un, 'en tube dzoh nuyulhdzut.

¹⁴ 'Et hoonts'i ndun ts'eke tsibalyan cho oots'unt'a' nanki ootl'ayánkat. 'I be keyoh dune lhuhóot'i ts'e 'et tidalh-un whuz toot'a ha. 'Et tat yus k'ut 'on 'at lhoohoolcho 'et ya'alh-i be ooghudli whe tl'ughus khuna-i k'un'a nulget-i, 'i ch'a 'et inda'.

¹⁵ 'Ink'ez tl'ughus khuna-i k'un'a ts'eke ts'un too lhai oozáhayangoo. 'I be si ndun ts'eke too bulh tóolt'ah ninzun ha.

¹⁶ 'Et hoonts'i ndi yun ts'eke yula 'uja. Nyo yun lhch'az 'uja 'ink'ez ndi tl'ughus cho khuna-i k'un'a nulget-i too oozáhayangoo-i, whuz 'ajul.

¹⁷⁻¹⁸ 'Ink'ez ndi tl'ughus cho khuna-i k'un'a nulget-i tube ts'eke bulh húnilch'e, 'ink'ez ndun ts'eke oots'u hainzutne bubulh útigan ha buts'ú whelget. Yak'usda ubudani'-un hik'une' 'ut'en 'ink'ez Sizi Gri ghu yalhduk-i, 'i cha huyoontun, 'enne 'uhint'oh.

13

Khuna-iti ntsi'-i tooz haki

¹ 'Et yatoo k'ut taba susyin whe khuna-iti ntsi'-i tooz haki whe tís'en. Lhtak'ant'i ootsi únli 'ink'ez whunizyai oode únli. 'Ink'ez ndi oode whunizyai lerwe butsi k'éyuzdlai-i doút'en, 'i ook'e

yuzdla. 'Ink'ez 'ilho whe ootsi khuni Yak'usda ch'a yalhduk-i ook'unéyusguz.

² Ndi khuna-iti ntsi'-i tís'en-i 'ants'i chuntoh boos cho, leopard huyúlhni, 'i doút'en. Ooke 'i cha sus ke doút'en. 'Ink'ez ooze 'ants'i khuna-i cho lion huyulhni-i, 'i ooze 'et ndó hot'en. 'Ink'ez ndi tl'ughus cho khuna-i k'un'a nulget-i whe úlhtus-un cha, kw'uts'uzda cho dizti'-i, 'ink'ez ts'iyantsuk k'une' oot'en ha, 'et ts'iyawh yutl'ahónla.

³ Ootsi 'ilho 'i tube ka suli'. 'I gha dazsai sba lé'unt'oh. 'Et ooka whuzdli'-un nahooje'. 'Et ndi yun k'ut ndulcho whe huwa' hi'en 'ink'ez ndi khuna-iti ntsi'-i hiyuntizdil.

⁴ Ndun tl'ughus cho khuna-i k'un'a nulget-i, khuna-íti ntsi'-i k'une' oot'en ha yugha óonin'ai-un, 'en hits'u teni' nalhdzin. Ndi khuna-iti ntsi'-i, 'i cha hits'u teni' nalhdzin 'ink'ez 'uhutni, “Ndi khuna-iti ntsi'-i 'aw yundult'oh-i hooloh. 'Aw yulhóoganne hooloh.”

⁵ Ndi khuna-iti ntsi'-i tooz haki-i, 'i hooncha-un cha howu yalhduk 'ink'ez Yak'usda ch'az yalhduk, 'et wheni ooze ooghá whults'ut. Dit whunizyat 'on 'at nat sanun 'et ndúwhuldzoh whe k'une' oot'en ha ooghá whults'ut.

⁶ Yak'usda ch'az yawhénilhduk. Oonimbali whucho cha whuch'az yawhénilhduk, 'ink'ez mbene la yak'uz dilhts'ine, 'enne cha, 'et ts'iyawh buch'az yawhénilhduk.

⁷ Mbene la Yak'usda ooch'e'ne, 'enne bubulh lhútigan 'ink'ez buch'a' tilhdoh, 'et ooghá whults'ut. Lhelhdoh didowhne, lhelhts'un un'a yalhdukne, 'ink'ez lhelhdun keyoh whut'enne, 'enne k'úne' butil'en ha ooghá whunt'ai.

⁸ 'Ink'ez ndi yun k'ut dilhtsine', 'enne ts'iyawh ndi khuna-iti ntsi'-i hits'un teni' huntihdzilh. Ndun 'usbaiyaz 'udechoo ndi yun 'uhóolya whuts'un 'uda' lháoodint'oh hituzilhghelh, 'enne ndi 'ilhiz 'ink'ez 'ilhiz wheni ts'ukhuna-un be 'udustl'us k'ut buboozi' 'uk'ulhíguzne, 'enne 'uhint'oh.

⁹ Mbe la 'udits'one hoochoozólhts'ai'.

¹⁰ Mbe la 'uyoonne 'ulhna ubulhtsi-un, didutch'oh cha whuz un'a za 'ulhna tileh.

Mbe la saluzti be dune ghan de, didutch'oh cha saluzti be datitsah whe' hont'oh.

'Et huwa Yak'usda ooch'e'ne, njan 'et mbene hiye 'alha' ninzun-i 'ink'ez hoonli talhohodini, 'et 'uwhúlhni.

'Uyoo khuna-iti ntsi'-i yun ts'u hálget

¹¹ 'Et doo cha 'uyoo khuna-iti ntsi'-i 'et yun k'ut nyus de úlgwulh whe tis'en. 'Usbaiyaz k'un'a nanki oode unli 'ink'ez tl'ughus cho khuna-i k'un'a núlget-i k'un'a yalhduk.

¹² Ndun 'udechoo khuna-iti ntsi'-i, ye k'une' 'ut'en-i whuz un'a ts'iyawh yubut 'et ndut'en. 'Ink'ez ndi yun 'ink'ez yuk'ut whut'ine cha ndi khuna-iti ntsi'-i dazsai inle' 'ink'ez naje'-i, 'i hits'u teni' noolhdzun ubulhtsi.

¹³ 'Ink'ez ndi bulh nanki khuna-iti ntsi'-i hooncha-un whehóodat'en te ne'út'en. Dune nalh ndus de kwun yun k'éyilhukuk 'oh hoonts'i ne'út'en.

¹⁴ Ndi bulh nanki khuna-iti ntsi'-i, 'i 'udechoo-i khuna-iti ntsi'-i nalh lhat te huwa 'it'en tene' 'út'en ooghá whunt'ai, 'et whe ndi yun k'ut whut'enne nabuna'ah. Ndun khuna-iti ntsi'-i saluzti be ka

suli' inle' 'ink'ez hana' ndi yun k'ut whut'enne 'i ook'eyíltsi-i 'uhooleh ubulhni.

¹⁵ 'Ink'ez ndi 'uk'eltsi-i usjiz yutilhtselh, 'et ooghá whults'ut. 'Et de la ndi khuna-iti ntsi'-i ook'eyíltsi yalhduk cha yulhtsi. 'Ink'ez mbene la ndi 'uk'eltsi 'aw hits'un teni' noolhdzin ait'ohne, 'enne ts'iyawh ubuhoohan, ni.

¹⁶ Ntsoolne cha 'ink'ez nchane cha, hoonzoo 'unt'ohne 'ink'ez tel'enne cha, 'ink'ez 'ulhnane 'ink'ez oola naditnine cha, 'enne ts'iyawh nailhni bula k'us buninta te whe hóodat'en ubulhtsi.

¹⁷ Mbene la bube hóodat'en, k'us khuna-iti ntsi'-i boozi', k'us ndi be oolto-i boozi' be 'i buninta k'us nailhni ts'unk'us bula 'aw 'uk'ulhuhooguz de, 'aw 'uhoket 'ink'ez 'e'hoket ait'oh.

¹⁸ Ndi 'i be ts'úwhunih-i, mbe la beni hooni-un, 'en ndi khuna-iti ntsi'-i boozi' yolhto huba' hoon't'oh. Dune oozi' 'unt'oh. Ndi 'i lhk'uta lhk'uta lhk'uta 'uyulhni.

14

144,000ne neBá boozi' buninta buk'uneyusguz, 'enne Yak'usda be' 'usbaiyaz hizih nudilhya

¹ 'Et soo zúlhts'ai, dzulh Zion huyulhni-i, 'i k'ut 'usbaiyaz usyin tís'en. 144,000ne neBá boozi' buninta buk'unéyusguz, 'enne hizih nudilhya.

² 'Ink'ez ndus de 'uwhútni. Too najilh-i le'whutni. 'Ink'ez ditni, tube dutni k'un'a le'utni. 'Ink'ez nela be, be ts'újun-i be 'ujunne, 'i cha dásts'o.

³ 'Et kw'uts'uzda cho dizti'-i, 'ink'ez nyoo dunghi usjiz-i, 'ink'ez 'utso whudilhdzulhne cha, 'enne

bubut soo 'andidi shun be hújun. Ndi shun yodool'ehne hooloh. Ndunne 144,000ne ndi yun k'ut nabuhonketne, 'enne za ndi shun huyodutil'eh.

⁴ Ndunne, 'enne ts'ekoo bulh ninta' ut'ihne lhuhíloh, oot'alhe'asnaine 'uhint'oh 'et huwa. 'Enne 'uhint'oh 'usbaiyaz nuya te totsuk huyununúdilh. Dune toh naooketne' 'uhint'oh. Yak'usda 'ink'ez 'usbaiyaz 'enne buba 'udechoo buch'e'ne hinli.

⁵ 'Ink'ez buze 'aw whuts'it-i hooloh. 'Alha Yak'usda kw'uts'uzda cho dizti'-i yuk'usda 'en but 'aw whe tank'us 'uhint'oh-un bughu hooloh.

Tane lizasne, 'enne 'uhudíja

⁶ 'Et doo cha 'uyoon lizas ndo yat nut'o whe nus'en. Ndi yun k'ut whut'enne, lhelhdun keyoh whut'enne, lhelhdoh didowhne, lhelhts'un un'a yalhdukne, 'ink'ez soo ts'iyanne, 'enne ndi khuni unzoo-i 'ilhiz 'unt'oh-i, 'i ghn budutánelh, 'et huba ndun lizas ndi khuni 'et yudilh'ai.

⁷ Tube cho nja ndutni, “Yak'usda bé nulhjut 'ink'ez dúlhti'. Dune ba nahutiyeh-un 'awet 'oh whuya há' hunt'o 'et huwa. Yak'uz 'ink'ez yun k'ut, yatoo 'ink'ez yun ts'u hainli-un cha, ts'iyawh 'uhoonla, 'et huwa oots'u teni' nulhdzun.”

⁸ 'Ink'ez 'uyoon lizas yunit'oh 'ink'ez 'en cha nja ndutni, “Keyoh whuti Babylon 'awet musai whuzdli', musai whuzdli'! Nyo keyoh whuti soo nint'i whe 'uyoon dune bulh ninta' 'ut'ih, tsekoo too' k'un'a lhelhdun keyoh whut'enne bube yulhnai.”

9 'Et bulh tane lizas 'et bubunit'oh. Dultul whe nja ndutni, “Ndi khuna-iti ntsi'-i 'ink'ez ook'eyiltsi-i cha, mbene la yuts'u teni' nilhdzunne, 'ink'ez buninta k'us bula k'ut bube hóodat'en de,

10 'et de dich'oh Yak'usda ye húnilch'oh-i ts'ekoo too' k'un'a ulhtus-i, 'i hititnelh. Ndi lubot ts'ekoo too' k'un'a ulhtus-i dizbun-i, whuz un'a ndi Yak'usda ye húnilch'e-i be dizbun. 'Et mbene la khuna-iti ntsi'-i hits'un teni' nilhdzunne, 'enne Yak'usda oolizasne 'ink'ez 'usbaiyaz bunalh kwun 'ink'ez sulphur huyúlhni dizk'un, 'et 'i be dzoh notideh.

11 Ndi huye dzoh nudeh-i whulut, 'ilhiz wheni ndo whedújoot. Mbene la ndi khuna-iti ntsi'-i 'ink'ez ook'eyiltsi-i hits'u teni' nilhdzunne 'ink'ez buninta k'us bula k'ut bube hóodat'enne, mbene la 'et ndut'enne, 'enne dzenis 'ink'ez 'ulhdzis-i bulh nalhotilhyiz.”

12 'Et hoonts'i Yak'usda ooch'e'ne, 'aw 'enne buk'un'a lhe'hít'oh. Yak'usda dughuni netl'aidan'ai howa whulna'hoonts'i whulh huzyin whe Sizi Gri ooba 'alha' yint'ohne, 'enne 'uhint'oh.

13 'Et ndo yak'uz ts'e 'usuhútni, “Ndi 'uk'inges, 'andit whuts'un mbene la neMoodihti t'einínzun whe yahadla de, 'enne 'uk'enus hoonzoo-un bubulh 'úhooja.” Ndoni, “A,” ni. “'Ut'en 'uhalh'en-un, 'inka nahutilyis. 'Ink'ez dahít'en la bube 'ut'en unzoo-i 'aw ninta huyólelh ait'oh.”

Ndi yun k'ut ha' nukat-un 'awet whusahónzut

14 'Et whunus'en whe kw'us ulhyul-i tís'en. 'Ilhoghun dune ye' doút'en-un, 'en ndi kw'us yuk'usda. Ootsi k'éyuztan-i gold 'unt'oh, 'ink'ez tl'o be út'as-i khundiyyin-i nutun.

15 'Et 'uyoon lizas lugliz whucho tenínya 'ink'ez soo 'ultus whe kw'us k'usda-un nja ndúyulhni, “Nyoo be út'as-i, 'i be 'int'as. 'Awet 'utant'us-un whusahóolts'ut. Ndi yun k'ut ha' nukat-un 'awet whusahónzut 'et huwa.”

16 'Inka kw'us k'usda-un ndi be 'út'as-i yun k'ut ye whút'it'us. 'Et ndi yun ndulcho whe 'ada' hont'az.

Yak'usda ye húnilch'oh-i

17 'Et yak'uz whulugliz whucho, 'et 'uyoon lizas tenínya. 'En cha be út'as-i khundiyyin-i nutun.

18 'Et doo cha 'uyoon lizas 'en loodel ts'u haínya. 'En kwun k'une' 'ul'en-un unli. Nyoon be whút'as-i khundiyyin-i nutún-un, 'en soo 'ultus whe njan dúyulhni, “Nyoo be út'as khundiyyin-i, 'i be 'int'as 'ink'ez ndi yun k'ut mai oochun bulh oonujin-i nisch'iz-i nailhdzoo. 'Awet nizt'ai 'et huwa.”

19 'Et 'awet ndun lizas dube whút'as-i be ndi yun k'ut hont'az 'ink'ez mai oochun bulh oonujin-i nayalhdzoo. 'Ink'ez njan tse cho ook'ut hahóokai-un, 'et ndi mai 'ayalhkat, 'ink'ez ke yit ndi mai yuk'unuya whe ootoo' oots'u hayútsus 'et hukwa. 'Et whuz un'a ndi Yak'usda ye húnilch'oh-i 'unt'oh.

20 'Et keyoh whuti whan'az, 'et njan ts'ekoo too' 'ul'en-un whuz'ai, 'et mai hik'unúdilh 'ink'ez 'uskai' oots'u hayíjul. Yeztli ooze yuzdla-i 'et 'uskai' ta'dikhulh sulí'. 'I 200 miles at'en, 'et 'uwhulyiz.

15

Lhtak'ant'i oosa' nanizts'un-i, 'i Yak'usda ye húnilch'oh-i be dizbun

¹ 'Et doo cha yat'ah 'udun whe hóodat'en-un whutis'en. Hooncha 'ink'ez huwa ít'en-un. Lhtak'ant'i lizasne, 'enne ndi lhtak'ant'i 'udek'ez hiye dzoh nuzut-i be óonujut-i nahúyule. 'I be yak'usda ye húnilch'oh-i lhaóodutanelh.

² 'Et doo cha, bunghun whucho dizghel 'ants'i khe le'unt'oh, kwun ootoh hoonli, 'i dout'en-i tis'en. Mbene la ndi khuna-iti ntsi'-i, ook'eyíltsi-i, 'ink'ez be hóodat'en, 'ink'ez ndi be 'óolto-i boozi' ch'a' nilhdene, ndi bunghun whucho dizghel k'ut nódilhya. Nela be ts'ujun-i Yak'usda ooch'e' unli-i, 'i nahúyule.

³ Moses huyulhni-un Yak'usda be 'ulhna-un, 'ink'ez 'usbaiyaz bulh buyun 'i be hújun. Ndi shun nja ndutni,

“NeMoodihti Yak'usda 'on nus ulhtus-un inli.

Nye' 'ut'en uncha 'ink'ez oogha 'ít'en.

Yak'usda ooch'e'ne bulerwe inli.

Nye' 'ut'en k'oh ts'ih'un 'ink'ez 'alha' hoont'oh.

⁴ O neMoodihti mbe nyelhúntilhjut

'ink'ez nyoozi' lhedutálhti'?

'Alha 'i be nyunch'oh za lubeshi ooghu hooloh-un inli.

'Alha 'udun keyoh whut'enne ts'iyawh whusahátidulh

'ink'ez mbut nts'u teni' huntilhdzun.

Ts'ih'un be né'int'en-i 'awet hooltsai 'et huwa.”

⁵ 'Et hukw'elh'az whunus'en 'awet yak'uz ts'e Yak'usda oolugliz whucho whut'ah, Yak'usda ooghuni chunkelh be dizdla-i ook'ut nimbali whucho us'ai, 'et dáha' dankez.

⁶ 'Ink'ez ndunne lhtak'ant'i lizasne lhtak'ant'i dune ye dzoh nudeh-i huyilelh whe lugliz whucho tehúnindil. Naih dizti'-i lhditsun 'ink'ez be

hóodat'en be húdilhts'i. 'Ink'ez buts'i toh 'on do se gold unli-i be tsuhudilh'oo.

⁷ 'Et nyoonne dunghi khuna-i usjiz-i, butoh 'ilho lhtak'ant'i oosa' nanizts'un-i gold unli-i, Yak'usda 'ilhiz 'ink'ez 'ilhiz wheni khuna-un, ye húnilch'oh-i be dizbun, 'i lizas lhtak'ant'ine butainínla.

⁸ 'Ink'ez Yak'usda oots'u hayánduz-i 'ink'ez yé ulhtus-i oolut 'i be lugliz whucho whudizbun. Lhtak'ant'i dune ye dzoh nudeh-i lhtak'ant'i lizasne nahúyule-i, lhaóodutatneh whutso lugliz whucho dune daóoya' ait'oh.

16

¹ 'Et whudasts'o nyooz de lugliz whucho ts'e 'uwhutni, tube' whutni 'ink'ez lhtak'ant'i lizasne bubulh yatilhduk whe nja dutni, "Ahdulh 'ink'ez ndi oosa' nanizts'un-i Yak'usda ye húnilch'oh-i be dizbun-i ndi yun ook'ut nadulhkuk!"

'Udechoo oosa' nanizts'un-i

² 'Inka 'udechoo lizas ndi oosa' nanizts'un-i yun k'ut naidílhkat. Mbene la dune ndi khuna-iti ntsi'-i bé hoodat'en-i ut'ine, 'ink'ez ook'eyíltsi-i ts'u teni' nilhdzunne, 'enne ndai la yun k'ut naidílhkat, 'i be ntsi'-i 'ink'ez ooba' whuninzun-i be ndunne dune buka whehúnilhjut.

Bulh nanki oosa' nanizts'un-i

³ 'Et bulh nane lizas dude 'oosa' yatoo k'ut naidílhkat. 'Ink'ez ndi yatoo 'ants'i dune dazsai-un buzkai' doút'en sulí'. 'Ink'ez ndai la toot khuna-i ts'iyawh yaidla.

Bulh ta-i oosa' nanizts'un-i

⁴ 'Et bulh tane lizas dude 'oosa' 'ukoh ts'iyawh 'ink'ez yun ts'u hanusuli-un cha, 'ohwhí k'ut naidílhkat. 'Ink'ez too ts'iyawh 'uskai' sulí'.

⁵ 'En lizas za nja nduti whe dusts'o,
“O neMoodihti ts'ih'un 'int'oh.
Nyun 'int'oh 'ink'ez nyun 'ant'e'
'ink'ez lubeshi ooghu hooloh-un inli.
Whuz un'a huba nahizínya 'et huwa.

⁶ Ndunne Yak'usda ooch'e'ne
'ink'ez mbe nus hoo'enne bubahangan.
'Et huwa khuna-iti ntsi'-i unidulhne,
'enne 'uskai hootnai' ha buba' yínla.
Njan 'et whuch'a honílhde 'et huwa.”

⁷ 'Ink'ez loodel ts'e 'uyoon yatilhduk whudusts'o
whe nja ndutni,
“Yak'usda neMoodihti,
ts'iyan whanus 'ultus-un inli.
'Alha 'uhoont'oh! Nyun ts'ih'un un'a
'ink'ez 'alha hukw'un'a dune ba nahinyeh.”

Bulh dunghi oosa' nanizts'un-i

⁸ 'Et bulh dine lizas dude 'oosa' dzenis ooza' k'ut naidílhkat. 'Ink'ez dune kwun be buka nódutik'un ha ooghá whunt'ai.

⁹ 'Ink'ez kwun tube núlwus-i be buka nódzik'an. 'Ink'ez Yak'usda boozi' hidulhyoh yalhduk. 'En ye úlhtus-i be ndowhi dune ye dzoh nudeh-i hoonli 'et huwa. 'Ink'ez 'aw lht'anahonídulh 'ink'ez 'aw luhidílhiti'.

Bulh kwulai' oosa' nanizts'un-i

¹⁰ 'Et bulh kwulane lizas dude 'oosa' khuna-iti ntsi'-i ookw'uts'uzda cho diziti'-i yuk'usda-i k'ut

naidílhkat. 'Ink'ez ookeyoh lerwe unli-un ndulcho whe tsahólhgus whuzdli'. 'I gha tube hukw'e húnduda k'et dutsoola hiduna'alh.

¹¹ 'Ink'ez Yak'usda yak'uz usda-un, 'en hidulhyoh yalhduk. Stabe buka whunduda 'i be bubulh 'úls'ulh 'et huwa. 'Ink'ez dahút'en-un 'aw whuch'a nalhehídulh.

Bulh lhk'uta-i oosa' nanizts'un-i

¹² 'Et bulh lhk'utane lizas dude 'oosa' 'ukoh whuti-un Euphrates huwhútni-un, 'i k'ut tayálhkat. 'Ink'ez too hooloh suli'. 'Et whe nyoonne lerwene ndaz de hatídulhne, 'oh whéya lhuhutidulh 'et wheni 'et huba 'uhóonla.

¹³ 'Ink'ez tl'ughus cho khuna-i k'un'a núlget-i, 'ink'ez khuna-iti ntsi'-i, 'ink'ez whuts'it whe nus hoo'en-un tane hult'oh nudúdeh-i ntsi'-i, dulkw'ah dóút'en-i, buzá hayandil 'et whutís'en.

¹⁴ Ndowhi netsudule oonudúdeh-i 'unt'oh, whe huwa 'ít'en tune' 'ut'en. Yun k'ut ndulcho whe whulerwene 'ilhubootáleh. Yak'usda mbe la whanus ultus-un oodzin, 'et dzin, 'en bulh lhútigan 'et wheni lhadútneh.

¹⁵ “Soo zúlhts'ai, 'undunut'ih-un k'un'a whuz de níz'ilh. Mbene la 'ahoolhyiz khudline 'ink'ez dunaih lhadilhdzunne, 'enne 'et duhút'en de, 'aw 'ust'et nohooya' ait'oh 'ink'ez bube 'ust'et óot'en ait'oh, 'enne 'uk'enus hoonzoo-un bugha whútalts'ulh.”

¹⁶ 'Et Hebrew bughuni k'un'a Armageddon huwhútni-un, 'et wheni netsudule oonudúdeh-i ndi yun k'ut whulerwene 'ilhubohozdla.

Bulh lhtak'ant'i oosa' nanizts'un-i

¹⁷ 'Et bulh lhtak'ant'itne lizas dude 'oosa' ndo tazai k'uz naidílhkat. 'Ink'ez ndo yak'uz whulugliz

whucho kw'uts'uzda cho dizti'-i 'us'ai ts'e, whuz tube cho nja nduwhútni, “Awet lhaóoduja!”

¹⁸ 'Ink'ez tawhúditni, ditni 'ink'ez ditni cha ool-hges, 'ink'ez hooncha whe yun núkhisna-i. Ndi yun k'ut dune whúzdli' 'et whuts'un 'aw ndulcho-i be whuz un'a yun nulhúkhisnai.

¹⁹ 'Ink'ez njan keyoh whuti tawh lhk'ehonkat. 'Ink'ez 'udun keyoh whut'enne bukeyoh whuti, 'oh cha nawhúnankat. 'Ink'ez nyoo keyoh whuti Babylon huwhútni-un, 'et cha Yak'usda whunalni, 'ink'ez Yak'usda ye húnilch'oh-i, ts'ekoo too' k'un'a ulhtus-i, 'i yugha ítalhdzoh 'inka.

²⁰ 'Et 'ink'ez noo ts'iyawh cha hooloh sulí', 'ink'ez dzulh cha hooloh sulí'.

²¹ 'Ink'ez ndus de yak'uz ts'e 'indloo tsan nincha-i cho, 'i dune k'ut naílhtan. 'Ilho 'indloo tsan 100 lbs 'et 'uldaz. Ndi 'indloo tsan be óonujut k'et 'i gha dune Yak'usda hiyulh huyih.

17

Ts'eke 'ul'en-un khuna-iti ntsi'-i soo dulk'un-i, 'i k'usda

¹ 'Awet ndunne lhtak'ant'i lizasne lhtak'ant'i oosa' nanizts'un-i nulene, bubulh 'ilhoghun sghu ninya 'ink'ez 'usulhni, “Anih ndun 'uk'enus 'ul'en-un, lhat-un too k'usda-un, ooba nahisda-un whúnyuntistun.

² Ndi yun k'ut whulerwene bubulh nín'ta' 'ut'ih. 'Ink'ez ndi ye nín'ta' 'ut'ih-i 'ants'i ts'ekoo too' k'un'a, 'i be ndi yun k'ut whut'enne bube inílhnai' le'uja.”

³ 'Et Ndoni be dune lhuhóot'ih ts'e soolhti. 'Et njan whunus'en, ts'eke khuna-iti ntsi'-i soo dulk'un-i, 'i k'usda. Yak'usda hiyulh huyih

khuni, 'i khuna-i ntsi'-i ooyusde ndulcho whe ook'eyusguz. Lhtak'ant'i ootsi hoonli 'ink'ez whunizyai oode únli.

⁴ Dulk'un-i 'ankw'us dulhk'us-i 'ink'ez soo dulk'un-i, 'i ndun ts'eke ye usda. 'Ink'ez gold 'ink'ez tseyaz dunizti'-i, 'ink'ez kw'usul dunizti'-i cha, 'ohwhi be núdilhsti'. Lubot gold unli-i, 'i nuyúka. N dai la ndi yun k'ut whut'enne tank'us whudutsun te ne'húst'en-un 'ink'ez bube 'ut'en ooba' whuninzun-i, 'i be ndi lubot dizbun.

⁵ Ooninta 'et 'oozi' 'uk'usguz, 'ink'ez ndiz un'a nja ndutni,

Whe' hoont'oh hooyoh Babylon uncha-un,
'ul'enne buloo 'ink'ez ndi yun k'ut 'uk'enus
hoontsi'-un cha whuloo, ni.

⁶ 'Et ndun ts'eke tís'en. Sizi ba yaidlane 'ink'ez Yak'usda ooch'e'ne bubuzkai' 'i be tanísnai'. Us'en whe sba hooncha k'et 'aw sba 'alha lhe'hóot'oh.

Ts'eke 'ul'en-un 'ink'ez khuna-iti ntsi'-i daja ni whe 'utni-un

⁷ 'Et lizas 'usúlhni, "Di ha mba hooncha? Ndun ts'eke, 'ink'ez ndi khuna-iti ntsi'-i lhtak'ant'i ootsi hoonli 'ink'ez whunizyai oode únli k'usda, 'et ooghun whe' hoont'oh hooyoh-un, 'et nyudutásnelh.

⁸ Ndi khuna-iti ntsi'-i nalh'en-i, 'i 'ant'e' inle' 'ink'ez 'andit hooloh, 'ink'ez tsak'et whucho whutl'ah hooloh-un whuz de hatílgwulh 'ink'ez nts'e la musai tileh ts'u tilgwulh. 'Ink'ez ndi yun 'udechoo 'ulya whuts'un, ndunne ndi yun k'ut whut'enne, ndi 'ilhiz ts'ukhuna-i be 'udustl'us k'ut, 'i k'ut 'aw buboozi' 'uk'ulhíguzne, ndi khuna-iti ntsi'-i 'ant'e' inle', 'ink'ez 'andit hooloh, 'et

hoonts'i hoonli whe 'unt'oh, 'enne huyan'en de buba hootácha.

⁹ Mbe la beni whúnih-un njan huwu nuni noozut. Ndi lhtak'ant'i 'utsi, 'i lhtak'ant'i shusyaz 'unt'oh. 'I k'ut ts'eke yuk'usda.

¹⁰ 'Ink'ez lhtak'ant'ine lerwene hoonli. Kwulane, 'enne huhoodoh sulí'. 'Ilhoghun 'en 'awhuz lerwe unli 'ink'ez 'ilhoghun 'awhuz whusalhúsyai. Whusainya de, 'atsulyaz za lerwe tileh.

¹¹ 'Ink'ez ndi khuna-iti ntsi'-i 'ant'e' inle' 'ink'ez 'aw 'andit hoodoh, 'en lhk'udunghi-un unli. 'Et hoonts'i ndunne lhtak'ant'ine, 'en bubulh 'ilhoghun 'unt'oh 'ink'ez ndet la musai tileh ts'u tilgwulh.

¹² Ndi whunizyai 'ude in'én-i, 'i whunizyai lerwe, 'awhuz lerwe hutileh-un butl'alhúwhuskatne 'uhint'oh. 'Et hoonts'i 'ilho sadzi ha' hunit'o 'uwuldzoh-un, 'et ndi khuna-iti ntsi'-i 'en bulh k'une' hutitén-un bugha óotalts'ulh.

¹³ 'Enne ts'iyawh lhgha za' huninzun. Hiye ulhtus-i 'ink'ez hiye k'une' 'ut'en-i, ndi khuna-iti ntsi'-i 'et higha óotaleh.

¹⁴ Ndunne, 'enne 'usbaiyaz bulh lhotigan. 'Ink'ez 'usbaiyaz buch'a' tilhdoh! 'En 'unt'oh moodihne buMoodihti unli 'ink'ez lerwene bulerwe cha unli 'et huwa. Mbene la yulh 'únt'ohne, 'enne 'utahálya 'ink'ez ooghu nusjáne, 'enne 'aw Sizi hilalhditnelne hinli."

¹⁵ 'Et doo cha lizas 'usúlhni, "Nyo lhat-un too k'ut 'ul'en-un yuk'usda-un whunalh'en-un, ndi too, 'i lthane dune, lhelhdoh didowhne, 'ink'ez lhelh ts'un un'a yalhdukne hoonli whuz un'a ndi too 'et 'enne 'uhint'oh.

¹⁶ Ndi khuna-iti ntsi'-i oode whunizyai in'en-i, ndun 'ul'en-un hits'u dutitni. Ndai la yut'i, 'i ts'iyawh higha hahitalyelh 'ink'ez 'ust'et gaih tileh. Hiyust'e hiti'ulh 'ink'ez kwun be hidutálhk'un.

¹⁷ Yak'usda nts'en'a daóotanelh-un hukwa' ninzun-un, 'et budzi yo danla soo lhk'un'a za nuni hunoozut ha. 'Ink'ez lerwene hiye k'une' 'ut'en-i, ndi khuna-iti ntsi'-i hitl'aóotilelh, ndet la Yak'usda ooghuni lhawhúdutitneh 'et whuts'un.

¹⁸ 'Ink'ez ndun ts'eke in'en-un, 'en njan keyoh whuti unli whe 'unt'oh. Ndi yun k'ut whulerwene bumoodih unli.”

18

Njan keyoh whuti Babylon 'awet musai whuzdli'

¹ 'Et ndo ho hukw'elh'az 'uyoon lizas yak'uz ndus de út'o whe tís'en. Soo ulhtus whe k'úne' 'ut'en dóut'en. Oots'u hánuyuzduz-i ndi yun k'ut be hóot'en.

² 'Ink'ez soo dultul whe nja ndutni,
“Njan keyoh whuti Babylon 'awet musai whuzdli',
musai whuzdli'.
'Ink'ez njan keyoh whuti Babylon,
ndi ntsi'-i nududeh-i lhai bukeyoh whúzdli'.
Nududeh-i dutsun-i ts'iyawh dilhts'i-un whuzdli'.
Ndai la dut'ai dutsun 'ink'ez oots'o dutni,
cha 'et dilhts'i.

³ Soo nint'i whe 'uyoon dune bulh ninta' 'ut'ih,
ts'ekoo too' k'un'a 'udun yun k'ut whut'enne,
'et whuz un'a za bube inulhnai.
Ndi yun k'ut whulerwene cha huyulh ninta' ut'ih
inle'.

'Ink'ez ndi yun k'ut 'e'óoketne,

ndun ts'eke whe hoonzoo 'unt'oh-un 'ink'ez
whélhtus-un,
'et huwa hoonzoo 'uhuja.”

⁴ 'Et doo cha ndus de yak'uz ts'e 'uwhutni
whudásts'o whe nja duwhútni,
“Sdune'ne oots'u hanáhdilh doo ka si 'en bulh
lubeshi 'oolh'en.
'Ink'ez doo ka si ndi dune ye dzoh nudeh-i,
'i nohgá dolts'it.

⁵ Oolubeshi ndo yat'ah ts'e 'udiltai suli' 'et huwa.
'Ink'ez yé tank'us 'unt'oh-i ts'iyawh Yak'usda yu-
nalni.

⁶ Danóhinla-un whuz un'a za ooba 'uk'elha hool-
htsi.
'Ink'ez be 'ut'en nawh 'ultsuk ooba 'uk'elha hool-
htsi.

Ndi lubot mbez nohba lhtainílhzo-i,
'i nawh 'et 'ultsuk 'i ooba lhtanaoolhdzeh.

⁷ Duba nacha 'ink'ez whudízti' hukw'un'a za yinka
usda,
whuz un'a dzoh nuzut 'ink'ez ts'odi unli-un
oogha óonah'aih.

Dudzi yo whe nja ndutni,
'Lerwe ts'eke k'un'a susda.
'Aw tsándilh lhúsdloh,
'ink'ez ts'odi cha lhuzis'en.’

⁸ 'Et huwa dune ye dzoh nudeh-i,
'ilhoh dzin za 'et ndi ts'iyawh oogha
whútalts'ulh.

Bé dats'utsah-i, ts'odi,
'ink'ez dai cha ts'iyawh.

'Ink'ez kwun be soo ts'iyawh dutak'un.
NeMoodihti Yak'usda yuba nahuyeh-un,
'en ulhtus 'et huwa.”

Ndun Babylon musai whuzdli'-un hukw'e hunudleh

⁹ “Ndi yun k'ut whulerwene yulh ninta' 'ut'ihne, 'enne soo hiyulh hoonzoo 'ant'e'ne ndi dizk'un whe oolut hinilh'en de, hik'e titso 'ink'ez hik'e ni untileh.

¹⁰ Ndi ye dzoh nadinzut-i hinilh'en 'ink'ez hiye nuljut 'inka yoo 'un cho nódilhya 'ink'ez 'uhutni, 'Keyoh whuti Babylon 'uk'enus hoontsi'-un huwá whulsts'ut,

'uk'enus hoontsi'-un huwá whulsts'ut.

Nyo hoolhtus-un keyoh whuti-un,

'ilhoh sadzi huk'oh hunist'o-un, 'et mba nahisda-un, whusahóolts'ut.'

¹¹ 'Et whu la gha ts'e ndi yun k'ut 'e'óoketne hik'e titso 'ink'ez 'enne cha hik'e ntidleh. Ndai la hiye ooket-i, 'aw dune lhuhuyoosket suli' 'et huwa.

¹² Gold, 'ink'ez silver, 'ink'ez tse dunizti'-i, 'ink'ez kw'usul dunízti'-i, 'ink'ez naih dízti'-i, 'ink'ez naih dulk'un 'ankw'us dulhk'us, luswe soo dulk'un-i, khuna-i ncha-i oode, ivory huyúlhni, hoonliyaz hiyilh'i-i ts'iyai dizti'-i duchun, dulk'un t'eh, iron, tse marble huyulhni, 'ants'i ts'iyai dizti'-i,

¹³ 'ink'ez bulh buta'whut'en-i cinnamon huyulhni, 'ink'ez sooltsun-i dizk'un-i, khe sooltsun-i, yoo Frankincense huyulhni, ts'ekoo too', 'ink'ez khe olive huyulhni, lhes 'ink'ez lhes hanúyeh-i, 'ink'ez musdoos 'ink'ez 'usbai, yeztli 'ink'ez nuyúlhgoo-i tubulh, dune yust'e 'ink'ez buzul cha, ts'iyawh be 'óoket.”

¹⁴ 'Et 'uhutni, “Ink'ez soo t'alh-i unzoo-i za kúndunut'a, ndai la tube hika' ninzun-i, 'i cha ts'iyawh nch'a hooloh suli'. Ndai la dizti'-i 'ink'ez

soo 'ot'en-i, 'ohwhi ts'iyawh nch'a hooloh suli, 'aw naóonlelh ait'oh.”

¹⁵ Mbene la ndowhi be óoketne, 'enne la ndun ts'eke hoonzoo 'unt'oh ubulhtsine, ndun ts'eke ye dzoh nuzut-i, 'i hiyé nuljut 'inka yoo 'un cho highu núdilhya 'ink'ez tube cho hutso, 'ink'ez hukw'e ni nahunudleh.

¹⁶ 'Ink'ez cha 'uhutni,
“'Uk'enus hoontsi'-un nghá whults'ut!
'Uk'enus hoontsi'-un nghá whults'ut!
'Uya! 'Uya!

Nyo keyoh whut'i naih dulk'un-i 'ankwus
dulk'us,
    'ink'ez dulk'un-i be húdilh'ts'i,
    'ink'ez gold, tseyaz dunízti'-i,
    'ink'ez kw'usul dunizti'-i be nódilh'tsi'.

¹⁷ Soo ts'ih'un 'ilhoh sadzi ha' hunit'o-un ndi whe' hoonzoo' hoont'oh-i cho, gak whuzdli'.”

'Ink'ez mbene la ts'i cho be nukene, 'ink'ez bu-moodihne cha, mbene la whuz un'a 'e'hooket 'ink'ez 'oohooketne, 'enne ts'iyawh yoo 'un cho nuhúdilhya.

¹⁸ 'Ink'ez nyoo dizk'un oolut, 'et hinalh'en whe tube cho nja nduhútni, “'Aw ndóohoont'oh-un keyoh whuti 'aw 'udun whuz un'a keyoh whuti hooloh!”

¹⁹ 'Ink'ez lhez dutsi k'ehúyidzeh 'ink'ez 'ahúldzul 'ink'ez hutso 'ink'ez 'uhutni,
“'Uk'enus hoontsi'-un ooghá whults'ut!
'Uk'enus hoontsi' ooghá whults'ut!

Nyo keyoh whuti ts'i yatoo k'ut núkat-i ts'iyawh hoonzoo' hint'oh ubulhtsi.
'Ilho sadzi ha' hunit'o-un soo ts'ih'un gak whuzdli'.”

20 “Nohni yak'uz whut'enne 'ink'ez nohni Yak'usda
ooch'e'ne 'ink'ez nohni whel'a'ne,
'ink'ez nus hoo'enne cha ndun ts'eke 'ul'en-un
bulh dahooja,
'et huwa soo cho whunúlhni!
Nts'en'a la nohba nahizya whuz un'a Yak'usda
nohba yuk'elha whulh'tsi 'et huwa.”

Keyoh whuti Babylon 'awet 'ilhiz 'etsul 'uhóoja

21 'Et lizas ulhtus-un tse cho ook'ut lhes
dunutsut-i ndoút'en-i, 'i yílhchoot 'ink'ez yatoo
k'ut tainalh'uz. 'Ink'ez 'utni,
“Soo wheóonujut whe keyoh whuti Babylon whuz
un'a Yak'usda nawhúntiyus 'ink'ez 'aw 'on 'at
dune nahó'alh ait'oh.

22 Nela be ts'ujun-i,
'ujune cha, duze whé huye jun-i
'ink'ez be ts'újih be hújihne,
'aw 'on 'at dune ubuhudóts'o ait'oh.
Mbene la lhelhdowh didowh 'ulh'enne,
'enne cha 'ilhiz huhooloh tileh.
'Ink'ez tse k'ut lhes hundunutsut-un be duts'o-i 'et
cha 'ilhiz 'etsul 'uwhudutánelh,
'aw 'on 'at dune whudóts'o ait'oh.

23 'Aw be hóot'en-i cha hootáloh.
'Aw nyo dune lhghu dilh'ts'i-un,
'et cha 'etsul 'uwhutanelh.
Mbene la mba 'e'óoketne ndi yun k'ut dune nchane
'uhant'e'.

Duyun-un k'un'a ndi yun k'ut dune lhelhdowh
didowhne nyun nabunan'a 'et huwa.

24 'Ink'ez nus hoo'enne 'ink'ez Yak'usda ooch'e'ne
bubuzkai',
'ink'ez ndi yun k'ut dune ubanghanne,
'enne cha ts'iyawh bubuzkai' 'et 'unt'oh!”
ni, lizas ulhtus-un.

19

Keyoh whuti Babylon gak whuzdli-un, 'et yak'uz dilhts'ine 'et huwun huwhunílhni

¹ 'Et njan hukw'elh'az whudusts'o ndo yak'uz ts'e tube lhane soo tube cho nja nduhútni,

“Yak'usda uzdólhti!”

Be uzdujih-i, 'ink'ez ye dizti'-i,

'ink'ez ye úncha-i,

'ink'ez ye úlhtus-i,

'ohwhi ts'iyawh neMoodihti Yak'usda ooba' yint'oh.

² Ye nahuyeh-i ts'iyawh 'alha 'unt'oh

'ink'ez ts'ih'un 'unt'oh 'et huwa.

Ndun 'uk'enus 'ul'en-un hoontsi' tune' 'ut'en-un,

'et whe ndi yun k'ut dune ninta' bunílh'en,

'ink'ez Yak'usda be 'ulhnane bubuzkai' whulhtsi,

'et hukw'elha Yak'usda yuba nahizya.”

³ Doo cha za 'uhutni,

“Yak'usda uzdólhti!”

Nyoon ts'eke 'ilhiz 'ink'ez 'ilhiz wheni oolut ndo whedújoot!”

⁴ 'Et ndunne nat whunizyat 'on 'at dine 'utso whudilhdzuhlne, 'ink'ez nyowhi dunghi 'usjiz-

i nacháhunildil 'ink'ez Yak'usda dukw'uts'uzda cho dizti'-i, 'i yuk'usda whe, hibut dugwutsi be

nachahunildil 'ink'ez hits'u teni' nalhdzin whe nduhútni,

“'Et ndo honeh!

Yak'usda nts'idílhti!”

⁵ 'Et kw'uts'uzda cho dizti' ts'e nja nduwhútni,

“Nohni ts'iyawh Yak'usda be 'ulhnane

'ink'ez hiye nuljutne cha,

ntsoolne 'ink'ez nchane cha,

neYak'usda dúlhti'!"

6 'Et whudusts'o 'ants'i dune lhane 'ilhoh ya-hatilhduk le'hutni. 'Ants'i natájilh k'un'a 'uwhutni. 'Ink'ez tube cho ditni dutni lé'whutni, whe nja nduhútni,

“Yak'usda uzdólhti'!

NeMoodihti Yak'usda 'uk'enus ulhtus-un,

'en ts'iyantsuk k'une' whul'en 'et huwa.

7 Ts'ohót'e' 'ink'ez ts'onólhni 'ink'ez uzdólhti'.

'Usbaiyaz 'at tit'elh-un huba whusahónzut

'ink'ez oo'at yutáleh-un 'awet dich'oh lhadúja.

8 Naih dizti'-i,

lhdítsun 'ink'ez be hóodat'en,

'i ye tídalh ha ooghá whults'ut.”

Ndi naih dizti'-i, 'i Yak'usda ooch'e'ne bube 'ut'en ts'ih'un 'unt'oh-i, 'i 'unt'oh.

9 'Et ndun yalhduk-un, 'en 'usúlhni, “Njan 'uk'ehoonges, 'usbaiyaz 'at tit'elh-un na'hutit'ulh-un, mbene la ooghu nusjane, 'enne 'uk'enus hoonzoo-un bugha whútalts'ulh.” 'Ink'ez 'usulhni, “Ndi 'i soo ts'ih'un un'a Yak'usda ooghuni 'utni.”

10 'Ink'ez oobut nachánisno oots'u teni' untis-dzilh ha. 'Et 'usúlhni, “Et ndint'en iloh! Nyulh 'ulhna-un usdli. 'Ink'ez nyulhutsinke, 'ink'ez Sizi ooghuni ghu yalhdukne, 'enne ts'iyawh bubulh 'ulhna-un usdli whe 'ust'oh. Yak'usda 'en za oots'u téni' nilhdzun!” súlhni. “Ndi khuni Sizi be ghú yaduk-i, 'i mba nus hón'en whe' hoont'oh.”

Christ yeztli ulhyul-i 'et k'usda

11 'Et yak'uz dáha' dankez 'et whutis'en, 'ink'ez yeztli ulhyul-i tís'en. Yuk'usda-un, 'en oot'aníuznintan-un 'ink'ez ts'ih'un 'unt'oh-un huyúlhni. 'Ink'ez soo ts'ih'un un'a dune ba lhugan 'ink'ez whuz un'a za buba nahuyeh.

12 Oona 'ants'i kwun k'un'a tizdi doút'en. Ootsi k'ut lerwe butsi k'eyúzdla doút'en, 'i lhai ootsi k'usdla. Boozi' ook'eyusguz, 'aw dune t'einúszun, didutch'oh za t'einínzun.

13 Nayits'uz-i 'uskai' be túnalhchooz-i, 'i be dune unli. 'Ink'ez boozi', 'i Yak'usda Ooghuni ts'utni.

14 'Ink'ez yak'uz lhuganne, naih dizti'-i ulhyul 'ink'ez lhdítsun-i be húdilh'ts'i. Yeztli ulhyul-i k'ut dilhts'i whe huyunidulh.

15 'Et ndi saluzti, khundiyyin-i oozáhayiki. Ndi 'i be 'udun yun k'ut whut'enne ye but ts'e' tilht'oh ha. Dich'oh lhuztih tuz be k'une' butil'en. 'Ink'ez Yak'usda 'uk'enus ulhtus-un, 'en ye huske-i 'ink'ez ye húnilch'oh-i, 'et njan ts'ekoo too' 'ul'en-un whuz'ai k'un'a-i, 'i dich'oh 'i yuk'unutíyalh.

16 Nayits'uz-i 'ink'ez oowuz k'ut 'et 'oozi' 'uk'usguz whe nja ndutni, Lerwene buLerwe 'ink'ez moodihne buMoodihti, ni.

Khuna-iti ntsi'-i ooluganne tubulh buch'a' ninde

17 'Et doo cha lizas sa niz usyin whe tís'en. 'Ink'ez soo dultul whe ndai la dut'ai ndo núdilh-i, 'i 'uyulhni, “Ndiz 'ilhoozáhdilh Yak'usda ncha-un, ndi tih'ulh-i nohba lhaídinla.

18 'Et la lerwene buzi, lhuganne bumoodihne buzi cha, dune nchane buzi cha, yeztli 'ink'ez yuk'udilh'ts'ine, 'ink'ez ts'iyanne zi cha 'ulhnane 'ink'ez oolawhuditnine, ntsoolne 'ink'ez nchane cha, buzi ts'iyawh tih'ulh.”

19 'Et khuna-iti ntsi'-i tis'en, 'ink'ez ndi yun k'ut whulerwene lhuganne tubulh 'ilhuhozdil 'ink'ez yeztli k'usda-un 'ink'ez yuba lhuganne, 'enne buch'az nehúndil bubulh lhótigan ha.

20 'Et ndi khuna-iti ntsi'-i huyílhchoot. 'Ink'ez whuts'it whe nus hoo'en-un, 'en cha huyílhchoot. 'En 'unt'oh khuna-iti ntsi'-i nalh huwa 'ít'en te ne'úst'en. 'I be mbene la khuna-iti ntsi'-i oonutsi be bube hóodat'enne 'ink'ez mbene la ook'eyíltsi ts'u teni' nalhdzinne, 'enne ts'iyawh nabunan'a. 'Et ndunne nahúlt'oh hukhuna whe kwun sulphur be dízk'un-i bunghun dúwhulcho-un, 'et tsúbodano.

21 'Et 'onghunne khuna-iti ntsi'-i ba lhuganne, 'enne ndun yeztli k'usda-un, saluzti oozá hayiki, ndi saluzti 'i be ts'iyawh 'ubanghan. 'Ink'ez dut'ai ts'iyawh dune zi húnisdai.

20

Satan 1,000 yus k'ut 'et ulhghel

1 'Et yak'uz ndus de ts'e lizas ut'oh whe tís'en. Lhuztih tl'oolh cho 'ink'ez nyo tsak'et whucho whutl'ah hooloh-un whulugli bulh yilelh.

2 'Et nyoo tl'ughus cho khuna-i k'un'a nulget-i, nyoo 'uda' whútl'ughus, 'en netsudule huyúlhni 'ink'ez Satan cha huyúlhni. 'En yílhchoot 'ink'ez 1,000 yus k'ut wheni yulhghel.

3 Tsak'et whucho whutl'ah hooloh-un, 'et 'ayano 'ink'ez yuch'az dána'din'ai 'ink'ez whudána'dilhdze. 'Et whuz un'a ndi 1,000 yus k'ut lhaóodutaneh 'et whuts'un, ndi yun k'ut ndulcho whe lhelhdoh didohne dune 'aw 'on 'un nabunoo'ah ait'oh 'inka. 'Et hoonts'i 'et hukw'elh'az de 'atsulyaz hila nadootnih huba' hoont'oh.

Christ ooch'e'ne, 'enne 1,000 yus k'ut huyulh lerwe hanle'

4 'Et kw'uts'uzda cho dizti'-i lhái tís'en. 'Ink'ez yuk'udilhts'ine, 'enne dune ba nahutiyeh-un, 'et

bughá whunt'ai. 'Et ndunne Sizi ooghuni ghu yalhdukne, 'ink'ez Yak'usda ooghuni cha, 'et huwa 'enne 'oh da' butsi k'unónutselh. 'Ink'ez mbene la nyoo khuna-iti ntsi'-i k'us ook'eyíltsi-i hits'u tenelhe'níhdzilne, 'ink'ez mbene la oonutsi be buninta k'us bula k'ut buk'ulhe'íguzne, 'enne ts'iyawh buzul nus'en. 'Enne nahukhítna' 'ink'ez 1,000 yus k'ut ndúwhulyiz whe ndun Christ 'en bulh moodih hinli.

⁵ Njan 'et 'udechoo dunazdutáduh-un 'uhoont'oh. 'Et hoontsi 'onghohne yaidlanne, 'enne 1,000 yus k'ut lhaóoduja de za dunahudutáduh.

⁶ Mbene la njan 'udechoo dune dunadutáduh-un bubulh 'uhooja de, 'enne 'uk'enus hoonzoo-un bugha whútalts'ulh, 'ink'ez lubeshi ooghu hootalohne hutileh. 'Ink'ez whulh nat dune yaitádlah-un, 'aw 'enne buba lhe'hóot'oh. 'Et k'us Yak'usda 'ink'ez Christ bulubret hutileh 'ink'ez 1,000 yus k'ut huyulh moodih hutileh.

Netsudule ndi kwun, sulphur be dizk'un-un bunghun dúwhulcho-un, 'et ts'u hídano

⁷ 'Et 1,000 yus k'ut lhawhúduja de, Satan tsak'et usda-un hila nadutitnih.

⁸ 'Ink'ez 'udun yun k'ut whut'enne ndi yun k'ut ndulcho whe dilhts'ine, 'enne nabuntia'h. Gog 'ink'ez Magog whut'enne, 'enne lhotigan ha, Satan 'ilhubootáleh. 'Enne yatoo ba sai 'et 'uhuniltsuk.

⁹ 'Et ndi yun k'ut ndulcho whe whudune'ne whusahátidulh 'ink'ez njan keyoh whuti 'et Yak'usda ooch'e'ne huwhut'i-un, 'et 'uhoont'oh keyoh whuti Yak'usda hukw'entsi'-un, Jerusalem huwhutni 'et whunat 'et 'ilhuhootáduh. 'Ink'ez

ndo yak'uz Yak'usda usda-un whuz de kwun hatíkulh. 'I be ntsi'ne ts'iyawh gak hutileh.

10 'Et ndi kwun, sulphur be dizk'un-un bughun dúwhulcho-un, 'et khuna-iti ntsi'-i 'ink'ez whuts'it-i be nus hoo'en-un 'et huzke, 'et netsudule, dune nana'ah-un, 'en cha 'et tsu hídano. 'Et dzenis 'ink'ez 'ulhdzis ibulh 'ilhiz 'ink'ez 'ilhiz wheni dzoh nuhutideh.

Kw'uts'uzda cho ulhyul-i, Yak'usda 'i k'ut usda whe yuk'unulhe'it'elne buba nahutiyeh

11 'Et 'awet ulhyul-i kw'uts'uzda ncha-i cho dizti'-i, 'ink'ez mbe la yuk'usda-un tís'en. Ndi yun k'ut 'ink'ez yat'ah cha Yak'usda usda-un, 'et ooch'a whúzkat, 'i 'ink'ez ts'iyawh gak whuzdli'

12 'Ink'ez yaidlanne ntsoolne, nchane cha Yak'usda but nuhúdilhya whubutís'en. 'Ink'ez 'udustl'us lhai ook'une'úsguz-i, 'i lhk'enankat. 'Ink'ez 'uyoo 'udustl'us ook'une'úsguz-i, 'i ts'ukhuna whe' 'udustl'us, 'i cha lhk'enankat. 'Ink'ez yaidlanne bube 'ut'en k'oh huwa ndi 'udustl'us lhai 'uk'uwhusguz-un, 'i gha buba nahisda.

13 'Et yatoo k'ut yaidlanne, 'ink'ez be yats'adlah-i, 'i be yaidlanne 'ink'ez Hades dilhts'ine cha, 'enne ts'iyawh whutl'ábahunla buba nahutideh ha. 'Ink'ez 'ilhoghun hinli whe bube 'ut'en gha buba nahisda.

14 'Et be yáts'adlah-i 'ink'ez Hades bulh njan sulphur be dizk'un-un bughun dúwhulcho-un tsú bodalhdil. Njan 'et whulh nat yats'itádlah-un 'uhoont'oh.

15 'Et whe mbene la ts'ukhuna-i 'udustl'us k'ut buboozi' 'uk'ulhíguzne, 'enne ts'iyawh ndi kwun bunghun dulcho-i 'et tsú buhudalhdil.

21

Ts'iyaitsuk 'andidi nasdli'

1 'Et 'awhundidi yat'ah 'ink'ez yun cha 'awhundidi-un, 'et whutís'en. 'Udechoo yat'ah yak'uz 'ink'ez 'udechoo yun 'et whehónkat 'et huwa. 'Ink'ez 'aw yatoo cha hooloh suli'.

2 'Et si, John, njan keyoh whuti whulubeshi hooloh-un, 'andit-un Jerusalem huwhútni, 'et ndus de yak'uz ts'e Yak'usda ts'un hahóolts'ut, 'et whutís'en. 'Ants'i ts'ekeyaz ki tit'elh-un ooki yutaleh-un ba soo naduja, 'et ndóhot'en.

3 'Et ndus de yak'uz ts'e tube cho 'uwhutni, nja nduwhútni, “Nilh'en 'et Yak'usda dune bubulh whutit'elh, 'ink'ez bubulh dune tileh, 'ink'ez hidune' tileh. 'Ink'ez Yak'usda dich'oh bubulh útit'elh 'ink'ez buYak'usda tileh.

4 'Ink'ez Yak'usda bunatsul too' buna k'et whunaitilhdoh. Yats'adlah-un cha 'etsul 'uwhutanelh. Ts'odi ts'indli-un 'ink'ez ts'utso-un cha 'etsul 'uwhutanelh. 'Aw 'on 'un hukw'e ts'unduda-un cha hootáloh. Whuts'o da' 'uhoont'oh-un ts'iyawh gak whuzdli' 'et huwa.”

5 'Et kw'uts'uzda cho dizti'-i k'usda-un 'utni, “Soo zilhts'ai ts'iyai tsuk 'awhundidi 'uwhusdleh.” 'Ink'ez 'usúlhni, “Ndi khuni ts'ih'un 'unt'oh 'ink'ez oot'aniwhunintan whe 'unt'oh, 'et huwa 'uk'einges.”

6 'Ink'ez 'usulhni, “Awet lhaóoduja! Si Alpha 'ink'ez Omega usdli. 'Udetso whe' whudit'en 'ink'ez lhawhúdulya-un usdli. Mbene la ta'óosdane

hatájilj-un ts'ukhuna-un whutoo' 'ants'i bugha ítasdzoh.

7 Mbene la 'ut'en ntsi'-i ch'a' 'alhdehne ts'iyaitsuk buba' yutát'elh. BuYak'usda tisdleh 'ink'ez suzkeh hutileh.

8 'Et hoonts'i mbene la whénuljutne, ooba 'alha lhe'hóot'ohne, huba' whuninzun tune' 'ut'enne, neghanne cha, hoontsi' túne' 'ut'enne, duyunne, 'uk'eltsi ts'u tenadudline, 'ink'ez whuts'itne cha, 'enne ts'iyawh nyo bunghun dúwhulcho-un kwun sulphur be dizk'un-un, 'et 'uwhutit'elh. 'Et whúlh nat yats'itádlah-un 'uhoont'oh."

Keyoh whuti Jerusalem 'awhundidi nawhusdli'

9 'Et nyoonne lhtak'ant'ine lizas, lhtak'ant'i oosa' nanizts'un-i hiye dzoh nutideh-i, lhtak'ant'i didowh-i, 'i be dizbun-i, 'en bube 'ilhoghun lizas sghu nininya 'ink'ez sulh yailhduk. Nja ndúsulhni, "Anih ndun 'usbaiyaz oo'at tileh-un búnyuntistun."

10 'Et Ndoni be dzulh yoo do hadit'ai-i whuz whe salhti. 'Ink'ez keyoh whuti Jerusalem 'aw whulubeshi hooloh-un, yak'uz ts'e Yak'usda ts'un ndus de hóolts'ulh, 'et whusúnilhtan.

11 Yak'usda oots'u hayánduz-i, 'i bulh 'óohoont'oh. 'Ink'ez oots'u hayánduz-i 'ants'i tseyaz dunizti'-i, jasper huyulhni, 'i 'uyoo tse oonohóot'en-i, crystal huyulhni, 'ohwhi bundúyot'en.

12 Sih dutai 'ink'ez duts'o 'ink'ez yoo do 'unt'oh. Whunizyai 'on 'at nanki 'et dati-un. 'Ink'ez whunizyane 'on 'at nane lizas dati-un nuhúdilhya. 'Et whunizyai 'on 'at nane Israel oots'u haindene didowhne, 'enne buboozi' dati 'uk'usguz.

13 Tat-un dati-un nda' whudinla. Tat-un dati-un no whudinla. Tat-un dati-un nyan whudinla. 'Ink'ez tat-un dati-un noo' whudinla.

14 Nyo keyoh whuti sih whunasa'a-i, 'i whunizyai 'on 'at nanki tse lhelhdoh didowh-i ook'u whuz'ai. 'Ink'ez whunizyanne 'on 'at nane 'us-baiyaz ba whel'a'ne buboozi' hukw'usguz.

15 Nyoon sulh yalhduk-un gold t'l'ozilh ut'i, keyoh whuti whudati 'ink'ez whusih cha whunduná'ootalhdzih ha.

16 Keyoh whuti oosih ts'iyawh lhundúwhulcho. Dáwhulhyiz-un, 'et za 'uwhtel. 'Ink'ez keyoh whuti t'l'ozilh be whunduna'oolhdzai. Dawhulhyiz-un, dahooltel-un, 'ink'ez dayóodo-un, ndoohoolcho whe whunduna'oolhdzai. 12,000 furlongs 'uwhulyiz.* 12,000 furlongs 'uwhtel, 'ink'ez 12,000 furlongs ná'daldzoh.

17 'Et sih doo cha whunduna'oolhdzai. 'I 144 cubits huyulhni.† Dune whunduna'oolhdzih, whuz un'a lizas whunduna'oolhdzai.

18 'Ink'ez sih jasper huyulhni-i, tse 'i be' hoolya. 'Ink'ez nyoo keyoh whuti soo dadint'az ookiúnt'en-i ndunt'oh-i, soo gold gaih za keyoh whuti be' hoolya-un 'uhoont'oh.

19 'Ink'ez nyo keyoh sih whunasa'a-i, 'i oot'ah soo ts'iyaitsuk tseyaz dunizti'-i, 'i be nyoo keyoh whusih whunasa'a-i ook'u whuz'ai-i, 'i be ook'ut nodilhtsi'. 'Udechoo tse whutl'ah diz'ai-i, 'i jasper 'unt'oh. Bulh nanki tse, 'i sappire huyulhni-i, 'i 'unt'oh. Bulh ta-i tse, 'i chalcedony huyulhni. Bulh dunghi tse, 'i emerald 'unt'oh.

---

* 21:16 'I 1,500 miles 'uwhulyiz. † 21:17 'I 216 feet at'en.

²⁰ Bulh kwúlai' tse, 'i sardonyx huyúlhni. Bulh lhk'uta tse, 'i sardius huyúlhni. Bulh lhtak'ant'i tse, 'i chrysolite huyúlhni. Bulh lhk'udunghi tse, 'i beryl huyúlhni. Bulh 'ilho hooloh tse, 'i topaz huyulhni. Bulh whunizyat tse, 'i chrysoprase huyulhni. Bulh whunizyai 'on 'at 'ilho tse, 'i jacinth huyulhni. 'Ink'ez bulh whunizyai 'on 'at nanki tse, 'i amethyst huyúlhni.

²¹ 'Ink'ez whunizyai 'on 'at nanki dati, 'i whunizyai 'on 'at nanki kw'usul dunízi'-i 'unt'oh, pearl huyulhni, 'et 'ilho kw'usul dunizti'-i cho, 'i 'ilho dati unli. 'Ink'ez ooti keyoh whuti nówhuz'a-un, soo dadint'az k'un'a ookiúnt'en-i, soo gold gaih za 'uhoont'oh.

Keyoh Jerusalem 'awhundidi-i, 'i Yak'usda oots'u hayánduz-i be hoot'en tileh

²² 'Et hoonts'i 'aw lugliz whucho lhuwhús'el. NeMoodihti Yak'usda 'uk'enus ulhtus-un, 'ink'ez 'usbaiyaz bulh nyoo keyoh whulugliz hinli 'et huwa.

²³ 'Aw 'ulhdzis ooza' cha 'ink'ez dzenis ooza' cha 'aw nyo keyoh ooka lhe'whunízun Yak'usda oots'u hayánduz-i, 'i be hoot'en. 'Ink'ez 'usbaiyaz 'en whuniz be hoot'en.

²⁴ Mbene la 'udun yun k'ut whut'enne butoh hudijizne, 'enne hiniz nutidulh. 'Ink'ez ndi yun k'ut whulerwene hiyé dizti'-i 'ink'ez hiyé ncha-i, 'i dich'oh lerwene dahítalelh.

²⁵ Dzin dúwhulyiz whe whudati 'aw dádola' ait'oh 'aw 'ulhdzis lhotasdle 'et huwa.

²⁶ Lhelhdowh didowhne hiyé dizti'-i 'ink'ez hiyé úncha-i, 'i dahítalelh.

27 'Et hoonts'i hoonliyaz dutsun-i 'et daóolts'it ait'oh. K'us mbe la huba' whuninzun tune' 'ut'enne, 'ink'ez whuts'itne cha, 'aw dahóodilh ait'oh. Mbene la 'usbaiyaz ts'ukhuna be 'udustl'us k'ut 'uk'usguzne, 'enne za buba' hoont'oh 'et huwa.

22

1 'Ink'ez 'ukoh soo too unzoo-i, oogha ts'ukhuna-i soo unzoo k'et teh ndulcho whe hoot'en, 'et whusúnihltan. Yak'usda 'ink'ez 'usbaiyaz bukw'uts'uzda cho dízti'-i, 'i 'ukoh oots'u hayánli.

2 Ti soo whuniz 'oh whúya lhusúli. 'Ukoh lhch'az ts'e taba 'et duchun oogha ts'ukhuna-i nánudiz'a. 'I whunizyai 'on 'at nanki oomai' yinli. 'Ilho duchun 'i sanun totsuk oomai' whulhih. 'Ink'ez duchun oot'an 'i lhelhdun yun k'ut whut'enne huye naóojeh ha 'unt'oh.

3 'Aw ndai la Yak'usda yuk'e hanya-i, 'i hootáloh. 'Et k'us Yak'usda 'ink'ez 'usbaiyaz bukw'uts'uzda cho dizti'-i, 'et ti'alh. 'Ink'ez be 'ulhnane hinat né'tit'en 'ink'ez hiba ne'hutit'en whe hits'u teni' untilhdzun.

4 Hinin hiyuntilh'elh, 'ink'ez boozi' buninta hukw'u duta'alh.

5 'Et 'ulhdzis cha hootáloh. 'Aw be hoot'en-i k'us sa be hoot'en-i cha hiyit 'utit'elh. NeMoodihti Yak'usda oots'u hayánduz-i, 'i ooniz 'uwhutát'elh 'et huwa. 'Ink'ez 'ilhiz 'ink'ez 'ilhiz wheni huyulh dútati'.

'Awet neba nilhdukw sulí'

6 'Ink'ez lizas 'usúlhni, “Ndi khuni oot'aníwhunintan 'ink'ez ts'ih'un 'unt'oh.” 'Ink'ez ndunne buMoodihti Yak'usda be nus hoo'enne, daóotanelh-un, 'awet nilhdukw sulí'. 'Inka, dude

'ulhnane but'eoonoolhdzeh ha dulizas but'sú wheyalh'a'.

7 “Soo zilhts'ai, nilhdukw whusatísyalh. Ndi 'udustl'us 'i k'ut khuni be nus hoot'en-i, mbene la huyoontun de, tube 'uk'enus hoonzoo-un bugha whútalts'ulh.”

8 'Ink'ez si, John, ndo ho hoos'en 'ink'ez whudásts'o whe lizas whusúniltan-un, 'et huwa 'en oobut nachánisno oots'u teni' untisdzilh ha.

9 'Et 'usúlhni, “Et ndint'en iloh! Nyulh 'ulhna-un usdli whe 'ust'oh. 'Ink'ez nyulhutsinke nus hoo'enne, 'ink'ez mbene la ndi 'udustl'us ooghuni óontunne, 'enne cha bubulh 'ulhna usdli whe 'ust'oh. Yak'usda, 'en za ts'u teni' nilhdzun!”

10 'Ink'ez 'usulhni, “Ndi 'udustl'us nus hoo'en-i khuni oodána'dolhdzeh junih! 'Awet nilhdukw suli' 'et huwa.

11 Mbe la ts'ih'un lhe'it'oh-un, whute 'et za ndót'e'. Mbe la dutsun-un, whute 'et za ndót'e'. 'Ink'ez mbe la ts'ih'un 'unt'oh-un, 'et za ndót'e'. Mbe la Yak'usda ba 'udun nelya-un, 'et za ndót'e',” ni lizas.

Sizi 'utni, “Ts'iyanne bube 'ut'en gha buba 'uk'elhayutiselh-i, 'i usdlelh.”

12 “Whunilh'en, nilhdukw whusanátisdalh 'ink'ez ts'iyanne bube 'ut'en gha whuz un'a buba 'uk'elha yutiselh-i, 'i nusdle.

13 Si 'ust'oh Alpha 'ink'ez Omega usdli. 'Udechoo whe' whudit'en-un 'ink'ez 'etsul 'uwhutánelh-un, 'en 'ust'oh. 'Udetso-un 'ink'ez 'udek'ez-un 'ust'oh.”

14 Mbene la yughuni k'une' 'ut'enne, 'enne 'uk'enus hoonzoo-un bugha whútalts'ulh. Ndi duchun oogha khútna-i, 'ink'ez njan keyoh whuti

whudati-un dahútidulh-un, 'et 'enne za bughá whunt'ai whe' hoont'oh.

¹⁵ 'Et hoonts'i njan keyoh whuti yoo 'az ts'e, 'et lhike dult'ohne, 'ink'ez duyunne, dune k'us ts'ekoo bulh nínta' 'ut'ihne, neghane cha, 'ink'ez 'uk'eltsi ts'u tenadudline cha, 'ink'ez mbene la hooóont'i' whe huwhuts'itne, 'enne ts'iyawh yoo 'az ts'e 'uhint'oh.

¹⁶ “Si Sizi slizas nohni Yak'usda ba 'ilhunaoodulhne, 'en nohts'ú whes'a'. Ndi khuni Yak'usda ba 'ilhunaoodulhne, 'enne ubudóhni' ha David oots'u hayándene, 'enne bube duszut whe 'ust'oh. Bundada' sum tube be hóodat'en, 'i le'ust'oh!” ni Sizi.

¹⁷ 'Et Ndoni 'ink'ez Sizi ghu tidalh-un bulh, “Anih!” hutni. 'Ink'ez mbe la whudits'o-un, 'en cha, “Anih!” hudooni'. Mbe la ta'óosda-un cha diz tóoya' 'ink'ez ndi be ts'úkhuna-i whutoo', ndet hukwa' ninzun totsuk, hiyootnai'.

Ts'iyanne bugha 'utni

¹⁸ Ndi 'udustl'us be nus hoot'en-i, be 'udustl'us dits'one, huwahli nohdúsní. Mbene la dich'oh khuni 'uyoo cha inlane, ndi dune ye dzoh nuzut-i ndi 'udustl'us k'ut ooghun 'uk'unusguz-i, 'i 'on 'un cha ndi dune ye dzoh nuzut-i, Yak'usda bugha óota'alh.

¹⁹ 'Ink'ez ndi 'udustl'us be nus hoot'en-i, mbene la whuloh khuni 'uk'unaitizguzne, ndi be ts'úkhuna-i be 'udustl'us, njan keyoh whuti whulubeshi ooghu hooloh-un cha, 'ink'ez ndi duchun be ts'ukhuna-i, ndai la buch'e' yutaleh-i, 'ohwhi ts'iyawh Yak'usda bughu nahootálhchulh.

Khunsul whusanátisdalh, ni Sizi

²⁰ Mbe la ndowhi nohdáni'-un, 'en 'utni, “Alha 'awet nilhdukwh whuz de úsyalh!” 'Et ndo honeh! NeMoodihti Sizi, whuz un'a za dizínyalh!

²¹ NeMoodihti Sizi Gri ye unzoo-i ts'iyawh no-hbulh 'óot'e'. 'Et ndo honeh.

Yak'usda Ooghuni
New Testament in Carrier (CA:crx:Carrier)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Carrier

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Carrier

crx

Canada

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Carrier

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

6f908c0c-fba2-5da5-b9d2-a7770ec96862